

Utvecklingsmedel för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld

Slutredovisning av 2007–2009 års satsning samt
redovisning av 2010 års fördelning av medel

Citera gärna Socialstyrelsens rapporter och uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att man måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Artikelnr 2011-6-8

Publicerad www.socialstyrelsen.se, juni 2011

Förord

Socialstyrelsen har fått regeringens uppdrag att följa upp och utvärdera satsningen på utvecklingsmedel i syfte att förstärka kvinnojoursverksamheten och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. I denna rapport följer Socialstyrelsen upp och utvärderar 2007–2009 års satsning samt redovisar hur 2010 års medel har fördelats.

Rapporten vänder sig till regeringen men kan också vara intressant för kommuner, ideella föreningar och andra myndigheter som vill ta del av resultatet av satsningen på det aktuella området.

Rapporten har tagits fram av en projektgrupp som bestått av Carina Hällberg (projektledare) och Ola Florin. Birgitta Resenius har varit juridiskt sakkunnig. Kerstin Bergman har som samordnare för Socialstyrelsens samtliga uppdrag gällande våld i nära relationer medverkat i slutfasen av arbetet. Stefan Djurström har gett administrativt stöd och Homan Amani har tagit fram uppgifter för den ekonomiska redovisningen, medan Lennart Ringström har svarat för enkätkonstruktion och Marie Linder för den statistiska bearbetningen. Uppdraget har stämts av i två referensgrupper. I den ena har länsstyrelserna varit representerade av Katarina Edlund, Länsstyrelsen i Stockholms län, Karina Sandgren, Länsstyrelsen i Gävleborgs län och i slutfasen även av Isabell Persson, Länsstyrelsen i Värmlands län. Den andra referensgruppen har varit gemensam för Socialstyrelsens samtliga kvinnofridsuppdrag och bestått av representanter för flera myndigheter och riksorganisationer inom området. Ansvarig chef för uppdraget har varit Ann Holmberg.

Håkan Ceder

Ställföreträdande generaldirektör

Innehåll

<i>Förord</i>	3
<i>Sammanfattning</i>	7
<i>Inledning</i>	9
Bakgrund.....	9
Uppdraget.....	10
Uppdragets frågeställningar	10
Metoder	11
Anvisningar och gemensamma blanketter	12
Samråd.....	12
Rapportens disposition.....	12
<i>Uppföljning av satsningen år 2007–2009</i>	13
Fördelade medel och antal genomförda projekt per län.....	13
Antal kommuner som genomfört projekt.....	14
Kommunernas medfinansiering.....	15
Nuläges- och problembeskrivningar	15
Utförare	16
Målgrupper	17
Verksamheter.....	18
Geografisk spridning av insatserna	24
Verksamheternas utvärderingar och beskrivning av resultat.....	24
Övergång till ordinarie verksamhet.....	25
Länsstyrelsernas syn på utvecklingen.....	25
Kommuner som avstått från ansökan.....	26
Länsstyrelsernas ansvar i satsningen.....	27
Kommunala ansökningar till ideell verksamhet.....	29
Kommunernas föreningsbidrag	31
<i>Fördelade medel 2010</i>	32
Beviljade ansökningar	32
Fördelade medel och beviljade ansökningar per län.....	32
Kommunernas medfinansiering.....	33
Antal kommuner som fått del av medlen	33
Ansökningarnas inriktning.....	34

Föreningsbidrag.....	36
<i>Slutsatser och förslag</i>	37
En positiv utveckling – men fortfarande finns mycket kvar att göra	37
Möjliga orsaker till att målen inte helt uppfyllts	38
Förslag till förbättringar.....	39
<i>Referenser</i>	44
<i>Bilagor</i>	45
Bilaga 1. Beskrivning av metoder.....	45
Bilaga 2. Genomförda projekt.....	48
Bilaga 3. Projekt som inte lämnat åiterrapportering	60
Bilaga 4 Slutrapport 2007/2008	61
Bilaga 5. Del – och slutrapport 2009	63
Bilaga 6. Enkät till ideella föreningar	77
Bilaga 7. Frågor till kommuner som inte ansökt om medel.....	79
Bilaga 8. Telefonintervju länsstyrelserna 1	80
Bilaga 9. Telefonintervju länsstyrelserna 2	81
Bilaga 10. Enkät till länsstyrelserna.....	82
Bilaga 11. Länsstyrelsens sammanställning av beviljade projekt 2010	84
Bilaga 12. Beviljade projekt 2010.....	88

Sammanfattning

Under år 2007–2009 fördelade regeringen 436 miljoner kronor till kommunerna i syfte att förstärka kvinnojourverksamheten och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. I denna rapport följer Socialstyrelsen upp och utvärderar 2007–2009 års satsning samt redovisar hur 2010 års medel har fördelats.

Med utvecklingsmedlen har regeringen satt i gång ett omfattande utvecklingsarbete. Totalt har 262 av landets 290 kommuner genomfört 467 projekt med stöd av 2007–2009 års medel. Befintliga verksamheter i såväl ideell som kommunal regi har stärkts och nya har etablerats. Insatserna för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld har utökats och även insatser för män som utövade våld har fått spridning. Kompetensen om våld i nära relationer har också ökat: minst 27 000 personer från socialtjänsten och ideella föreningar har fått utbildning.

Regeringens mål med satsningen är dock ännu inte helt uppfyllda. Omfattningen av kommunernas utvecklingsarbete varierar, och fortfarande finns kommuner som arbetar mindre aktivt med frågan. Insatser anpassade till behoven hos våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta grupper, som exempelvis våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, har endast fått en blygsam spridning trots att detta var ett särskilt eftersatt område vid satsningens början. Utvecklingsarbetet har inte heller alltid varit så strukturerat, samordnat och långsiktigt som det var tänkt. Färre än hälften av kommunerna uppger att insatserna helt eller delvis kommer att ingå i ordinarie verksamhet efter projektiden, vilket betyder att mycket av det som byggts upp riskerar att upphöra efter projektiden.

Orsakerna till att målen ännu inte uppfyllts kan exempelvis vara att kommunerna i stor utsträckning saknat kunskaps- och metodstöd i arbetet. Det finns brist på utvärderade metoder inom området och den vägledning Socialstyrelsen fått i uppdrag att ta fram fanns i stora delar inte tillgänglig när verksamheterna genomfördes. Det har inte heller funnits något strukturerat stöd i utvecklingsarbetet till alla landets kommuner. De korta satsningarna med tilldelning av medel ett år i taget kan också ha motverkat långsiktig verksamhetsutveckling.

Om regeringen beslutar om fortsatta satsningar kan de behöva utformas på ett delvis nytt sätt för att stärka ett likvärdigt stöd av god kvalitet i hela landet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Socialstyrelsen förslår följande:

1. Kommunernas utvecklingsarbete rörande våld i nära relationer integreras i regeringens och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) överenskommelse ”Plattform för arbetet med att utveckla en evidensbaserad praktik i socialtjänsten”. Vi föreslår att SKL ger kommunerna stöd att införliva Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2009:22) om socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld samt den tillhörande handboken. Socialstyrelsen kan bidra med stöd till

SKL i genomförandet. I förslaget ingår också att SKL ger kommunerna regionalt stöd att planera och genomföra projekt med stöd av utvecklingsmedel.

2. Fördelningen av utvecklingsmedel flyttas från länsstyrelserna till Socialstyrelsen, med syfte att uppnå en likvärdig verksamhet av god kvalitet i hela landet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.
3. Utvecklingsmedel till ideella föreningar fördelas genom riksorganisationerna inom området.
4. Utvecklingsmedel fördelas för att sprida och utveckla verksamma metoder och arbetssätt. De verksamheter som får del av medlen föreslås fungera som goda och lärande exempel till nytta för alla som bedriver verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.
5. Utvecklingsmedel med liknande syfte samordnas inom regeringskansliet.

Inledning

Bakgrund

Våld mot kvinnor av närstående är ett omfattande samhällsproblem med svåra sociala konsekvenser för de drabbade, såsom isolering, ohälsa, försämrad ekonomi och arbetslöshet [1]. Barn som bevittnat våld riskerar att fara illa och löper en ökad risk att utveckla psykisk ohälsa [2].

Kommunernas ansvar för att våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld får det stöd de behöver tydliggjordes genom en ändring av socialtjänstlagen (2001:453), SoL, den 1 juli 2007. Regeringen bedömde att kommunerna behövde höja ambitionen och förbättra kvaliteten i sitt arbete (Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor, prop. 2006/07:38 s. 1). Av 5 kap. 11 § SoL framgår nu att socialnämnden särskilt *ska* beakta att våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld kan behöva stöd och hjälp, istället för som tidigare att nämnden *bör* beakta det.

För att öka kommunernas möjlighet att leva upp till ambitionshöjningen beslutade regeringen att fördela utvecklingsmedel för att förstärka kvinnojoursverksamheten och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Den 1 februari 2007 beslutades att 109 miljoner kronor skulle fördelas årligen till kommunerna under 2007 och 2008. Satsningen förlängdes med ytterligare 109 miljoner kronor per år 2009, 2010 och 2011. Satsningen är en av flera åtgärder för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. I samma syfte uppdrogs åt Socialstyrelsen att ge vägledning till den nya bestämmelsen i 5 kap. 11 § SoL, ta fram instrument för mer enhetliga bedömningar av behov och insatser samt utvärdera och utveckla verkningsfulla metoder i arbetet med våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld och våldsutövande män.

Regeringens mål och riktlinjer för satsningen

Landets 21 länsstyrelser fick uppdraget att fördela utvecklingsmedlen för att förstärka kvinnojoursverksamheten och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Varje länsstyrelse fick ett belopp att fördela som relaterade till antalet invånare i länet. Syftet med medlen är att öka kommunernas möjligheter att leva upp till den ambitionshöjning som framgår av regeringens proposition 2006/07:38. Regeringen har antagit tre övergripande mål för satsningen:

- Våldsutsatta kvinnor som söker stöd och hjälp ska få det oavsett i vilken kommun de bor.
- Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld ska förbättras. Kommunernas arbete ska bli mer målinriktat, strukturerat och samordnat.

- Kvinnojours- och brottsofferjoursverksamheten på lokal nivå ska stärkas. Vid behov ska det etableras nya ideella frivilligorganisationer som arbetar med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Enligt regeringens riktlinjer för medlen ska det finnas skyddat boende för alla våldsutsatta kvinnor som behöver det, även för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem, funktionsnedsättning, hög ålder eller utländsk bakgrund. Regeringen framhåller också behovet av samverkan, såväl inom kommunerna som mellan kommuner och mellan kommuner och ideella föreningar. Dessutom lyfter regeringen särskilt fram vikten av att kommunerna följer upp och utvärderar insatserna.

Endast kommuner har kunnat ansöka om medel. Ansökan skulle bland annat innehålla en nuläges- och problembeskrivning samt en redogörelse för planerade mål och insatser.

Det fanns inga krav på att kommunerna själva skulle bidra med medel till de sökta projekten. Däremot fick de inte använda utvecklingsmedlen som ersättning för resurser de redan satsade eller planerade att satsa inom området.

Uppdraget

Socialstyrelsen har i uppdrag att följa upp och utvärdera regeringens satsning på utvecklingsmedel i syfte att förstärka kvinnojoursverksamheten och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld (S2007/1630/ST). I uppdraget ingår att i samverkan med länsstyrelserna ta fram anvisningar för hur medlen ska fördelas och att verka för ett gemensamt ansökningsförfarande. Socialstyrelsen ska även betala ut medlen till länsstyrelserna och bistå dem med kunskapsstöd. Tidigare har Socialstyrelsen redovisat hur medlen för 2007–2009 fördelades [3,4,5]. Den 1 juni 2011 ska Socialstyrelsen lämna en slutredovisning av 2007–2009 års satsning samt redovisa hur 2010 års medel fördelades (S2007/1630/FST).

Uppföljningen och utvärderingen av 2007–2009 års medel ska belysa hur kommunerna har uppfyllt målen med satsningen (se ovan). Om målen inte är uppfyllda ska Socialstyrelsen belysa orsakerna till detta. Socialstyrelsen ska också redovisa eventuella brister i hur kommunerna hanterat medlen samt hur stor del av medlen som länsstyrelserna har fördelat, hur mycket som har gått till länsstyrelsernas administration samt med hur stor del kommunerna har medverkat i finansieringen av verksamheterna. Vidare ska det framgå på vilket sätt kommunerna har bidragit till att stödja ideella frivilligorganisationers ordinarie arbete, hur många nya verksamheter som har startats samt om kommunerna har minskat redan avsatta medel inom området. I Socialstyrelsens uppdrag ingår också att lämna förslag på hur eventuellt fortsatta satsningar inom området kan utformas.

Uppdragets frågeställningar

Utifrån uppdraget har Socialstyrelsen formulerat följande frågeställningar för att följa upp och utvärdera satsningen:

- Hur har kommuner och länsstyrelser bidragit till att uppfylla regeringens tre övergripande mål med satsningen under år 2007–2009?
- Vilka slutsatser kan dras av satsningen 2007–2009 inför eventuellt kommande satsningar för att vidareutveckla kommunernas verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld?
- Hur har 2010 års medel fördelats?

Metoder

För att svara på uppdragets frågeställningar har Socialstyrelsen använt flera metoder. Dessa beskrivs kort här nedan. I bilaga 1 finns en mer ingående metodbeskrivning.

Uppföljning av 2007–2009 års satsning

För att följa upp 2007–2009 års satsning har Socialstyrelsen

- sammanställt, kategoriserat och statistiskt bearbetat kommunernas del- och slutrapporter av genomförd verksamhet som inkom till Socialstyrelsen senast den 1 november 2010
- granskat kommunernas nuläges- och problembeskrivningar i ansökningarna om medel
- intervjuat företrädare för samtliga länsstyrelser om hur de fördelat medlen
- haft möten med företrädare för länsstyrelserna om synpunkter på utvecklingen i länen samt utformningen av satsningen
- skickat en enkät till lokala ideella föreningar om hur de samverkat med kommunen kring ansökan om medel
- intervjuat kommuner som inte ansökte om medel år 2007 och 2008 om varför de avstått från ansökan samt vilken verksamhet de kan erbjuda målgrupperna
- besökt flera kommuner år 2008–2011 för att få djupare kunskap om utvecklingsarbetet
- skickat en enkät till länsstyrelserna om uppföljningen av satsningen, till exempel hur de gett stöd till länets projekt
- sammanställt länsstyrelsernas ekonomiska redovisning av fördelade, förbrukade och återbetalda medel.

Fördelningen av 2010 års medel

För att redovisa hur 2010 års medel fördelats har Socialstyrelsen

- statistiskt bearbetat länsstyrelsernas sammanställningar av beviljade medel som inkom till Socialstyrelsen senast den 1 november 2010
- via en enkät till länsstyrelserna tagit reda på hur många projekt som hade kommit i gång i januari 2011
- sammanställt länsstyrelsernas ekonomiska redovisning av beviljade medel.

Anvisningar och gemensamma blanketter

Socialstyrelsen har i samverkan med länsstyrelserna tagit fram anvisningar för fördelningen av utvecklingsmedlen samt särskilda blanketter för ansökan och återrapportering. I samband med varje nytt regeringsbeslut om tilldelning av medel har anvisningarna och blanketterna reviderats.

Samråd

Socialstyrelsen har diskuterat uppdraget i två referensgrupper. Den ena gruppen har bestått av representanter från länsstyrelserna. Den andra har bestått av representanter från följande myndigheter och organisationer: Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Brottsoffermyndigheten (BroM), Barnombudsmannen (BO), Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR), Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks), Brottsofferjourernas riksförbund (BOJ), Rädda Barnen, Forum – kvinnor och funktionshinder, Kvinnoorganisationernas samarbetsråd i alkohol- och narkotikafrågor (KSAN), Pensionärernas riksorganisation (PRO), Rikscentrum – Sveriges professionella kriscentra för män, Riksförbundet för homosexuella, bisexuella och transpersoners rättigheter (RFSL), Terrafem och Kvinnors nätverk.

Rapportens disposition

Rapporten är strukturerad i tre kapitel. I det inledande kapitlet redovisar Socialstyrelsen uppföljningen av 2007–2009 års satsning. Där beskrivs fördelningen av medel samt projektens utförare, målgrupper och genomförd verksamhet. Kapitlet innehåller också en redogörelse för hur länsstyrelserna genomfört sitt uppdrag att fördela medlen samt hur det fungerat med kommunala ansökningar till ideell verksamhet. I det följande kapitlet beskrivs hur 2010 års medel har fördelats samt utförare, målgrupper och verksamhet i de beviljade ansökningarna. I det avslutande kapitlet redovisas Socialstyrelsens slutsatser och förslag till hur fortsatta satsningar inom området kan utformas.

Uppföljning av satsningen år 2007–2009

Kommunerna har genomfört sammanlagt 467 projekt (bilaga 2). Av dessa har 312 lämnat en slutrapport och 155 en delrapport. Enligt länsstyrelserna saknas rapportering från 17 projekt (bilaga 3). Kommunerna skulle ha slutrapporterat 2007–2009 års projekt till Socialstyrelsen den 15 september 2010. De flesta projekt kom dock inte i gång förrän året efter det år som medlen avsåg, och därför lämnade 155 verksamheter en delrapport. De flesta projekt hade dock ett planerat avslut i slutet av 2010.

Projekten hade pågått olika lång tid då de återrapporterades. Drygt 30 procent hade pågått mindre än ett år, medan 40 procent hade pågått 1–2 år och 25 procent 2–4 år. Det fanns också några projekt som hade drivits längre än 4 år och som hade startat redan med stöd av 2005 års medel för att stärka kvinnojoursverksamheten.

Fördelade medel och antal genomförda projekt per län

Länsstyrelserna hade 324,7 miljoner kronor att fördela under perioden 2007–2009. Enligt uppgifter från länsstyrelserna användes 15,5 miljoner kronor till administration, vilket är något mindre än de 5 procent av medlen som regeringsbesluten tillät (4,8 procent). 309, 2 miljoner kronor fördelades till olika verksamheter. Totalt fanns 700 000 kronor av de aktuella medlen som inte fördelades. Fem länsstyrelser fördelade däremot utöver sitt anslag ytterligare 700 000 kronor, vilket beror på att medel från andra liknande anslag använts, till exempel medel för att stärka lokal samverkan för kvinnofrid. Av det fördelade beloppet förbrukades inte 2,5 miljoner kronor av kommunerna på grund av olika förändringar i projekten. Det fanns alltså 3,2 miljoner kronor som inte hade fördelats av länsstyrelserna eller förbrukats av kommunerna. Den 3 maj 2011 hade drygt 1,9 miljoner kronor återbetalats till Socialstyrelsen. Fyra länsstyrelser överförde istället totalt 850 000 kronor av de medel som inte förbrukats till 2010 års fördelning av medel. Några länsstyrelser använde kvarstående medel till egna insatser, till exempel kompetensutveckling av socialtjänstpersonalen eller metodutveckling.

Tabell 1. Länsstyrelsernas fördelning av medel per län för perioden 2007–2009, belopp i kronor

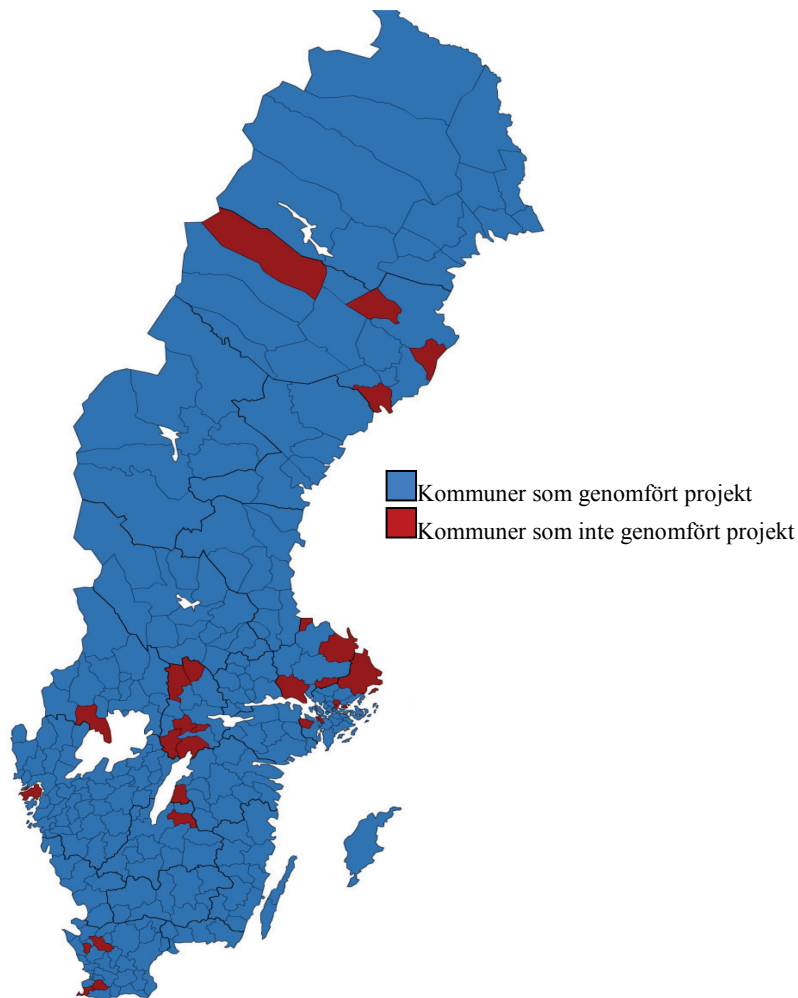
Län	Länsstyrelsens anslag	Fördelade medel	Administra- tion	Antal projekt
Blekinge	5 391 000	5 119 968	269 500	13
Dalarna	9 803 000	9 858 696	170 174	20
Gotland	2 035 000	1 869 000	101 750	5
Gävleborg	9 802 000	9 245 700	484 000	18
Halland	10 297 000	9 775 000	514 850	13
Jämtland	4 514 000	4 357 678	85 161	2
Jönköping	11 807 000	11 558 719	590 350	28
Kalmar	8 316 000	7 900 200	298 400	5
Kronoberg	6 399 000	6 153 000	319 950	9
Norrbottn	8 942 000	8 498 000	447 100	22
Skåne	42 262 000	40 039 800	2 113 100	47
Stockholm	68 507 000	65 081 550	3 425 350	68
Södermanland	9 378 000	8 832 237	468 900	15
Uppsala	11 413 000	10 842 296	570 650	11
Värmland	9 730 000	9 406 550	373 450	23
Västerbotten	9 161 000	8 618 800	542 000	20
Västmanland	8 844 000	8 402 000	442 200	22
Västernorrland	8 672 000	8 309 301	362 699	17
Västra Göta- land	54 794 000	52 054 500	2 739 500	76
Örebro	9 790 000	9 299 600	489 500	11
Östergötland	14 893 000	13 989 885	744 650	22
Summa	324 750 000	309 212 480	15 553 234	467

Tabell 1 visar att antalet projekt varierade mellan länen, från 2 projekt i Jämtlands län till 76 projekt i Stockholms län. Detta beror dels på att länsstyrelserna hade olika belopp att fördela, dels på att projektbeloppen varierade. I vissa län, såsom i Kalmar och Jämtland, gick flera kommuner samman kring stora projekt med flera samverkande kommuner, och antalet projekt blev då färre men beloppet per projekt högre. På nationell nivå beviljades dock relativt små belopp vid varje tilldelning av medel. Drygt 40 procent av ansökningarna beviljades 300 000 kronor eller mindre, och 30 procent beviljades 300 000–500 000 kronor. Därutöver beviljades 20 procent av ansökningarna 500 000–800 000 kronor, och 10 procent beviljades 800 000 kronor eller mer.

Antal kommuner som genomfört projekt

Totalt genomförde 262 av landets 290 kommuner projekt med stöd av utvecklingsmedlen 2007–2009, antingen som sökande eller medsökande i en annan kommuns ansökan (figur 1). År 2007 och 2008 beviljades 244 kommuner medel och 2009 beviljades 245 kommuner medel. 28 kommuner ansökte inte om medel under perioden. Dessa är spridda över landet. De flesta har 20 000 invånare eller färre, men några är också större förortskommuner till storstäder.

Figur 1. Kommuner som genomfört respektive inte genomfört projekt med stöd av utvecklingsmedel år 2007–2009

Kommunernas medfinansiering

Trots att det inte krävdes har en del kommuner bidragit med egna medel för att finansiera projekten. 63 projekt delfinansierades av kommunerna med sammanlagt 35 miljoner kronor. Återrapporteringarna visar däremot inte hur mycket av dessa medel som kommunerna redan hade avsatt för verksamhet inom området. I vissa fall uppgavs att den egna insatsen bestod av kostnader som redan fanns, exempelvis kostnader för den befintliga personalens löner eller hyra för befintliga lokaler.

Nuläges- och problembeskrivningar

Enligt regeringsbesluten skulle varje ansökan om medel innehålla en nuläges- och problembeskrivning.

Merparten av nuläges- och problembeskrivningarna var dock summariska. I de flesta fall saknades uppgifter om omfattningen av våld i nära relationer i kommunen, exempelvis genom en redogörelse för antalet polisanmälningar inom området eller någon form av socialtjänststatistik. I 2007 och

2008 års ansökningar innehöll cirka 10 procent av ansökningarna uppgifter om antalet polisanmälningar i kommunen och lika många innehöll statistik från socialtjänsten. År 2009 var andelen ansökningar som innehöll uppgifter om polisanmälningar densamma, däremot innehöll 30 procent av ansökningar statistikuppgifter från socialtjänsten. I de flesta ansökningar saknades en beskrivning av behoven hos våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld i kommunen, däremot uppgavs ofta de problem som projektet avsåg att lösa. Drygt 20 procent av 2007 och 2008 års ansökningar och 7 procent av 2009 års ansökningar handlade i huvudsak om en enskild ideell förenings verksamhet, det vill säga inte något, eller knappt något, om kommunens egen verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. I de flesta ansökningar framgick inte hur uppgifterna i nuläges- och problembeskrivningen tagits fram. Men av dem som uppgav detta hade de flesta diskuterat problem och behov med samverkanspartner och internt i kommunen. I endast två ansökningar 2007 och 2008, och i sju ansökningar 2009, hade kommunerna tagit del av våldsutsatta kvinnors egna erfarenheter.

Det finns dock exempel på ansökningar som innehöll grundliga nuläges- och problembeskrivningar av kommunens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. I cirka 20 procent av ansökningarna framkom också att kommunerna hade genomfört en kartläggning fristående från ansökan, som en del i det ordinarie utvecklingsarbetet. Ett antal kommuner har också genomfört någon typ av kartläggning som en del av projektet.

Utförare

Projekten genomfördes ungefär lika ofta av kommunala som ideella utförare (tabell 2). Cirka en tredjedel av projekten genomfördes av kommuner, och nästan lika många av vardera ideella föreningar eller av ideella föreningar och kommuner i samverkan.

En genomgång av fördelningen av ideella och kommunala utförare på kommunnivå visar att 196 kommuner genomförde projekt med både kommunala och ideella utförare, 44 kommuner genomförde endast projekt med kommunala utförare och 19 kommuner genomförde endast ideella projekt. Av de kommuner som endast genomförde ideella projekt hade nästan alla 20 000 invånare eller färre.

Tabell 2. Antal samt andel projekt per utförare år 2007–2009

	Totalt	Kommun	Ideell förening	Kommun + ideell förening	Länsstyrelse
Antal projekt	467	165	144	146	12
Andel projekt	100 %	35 %	31 %	31 %	3 %

Totalt genomfördes färre än hälften av projekten (46 procent) i samverkan med andra aktörer. Utöver samverkan med föreningar, som beskrivs ovan, genomfördes 97 projekt av 2–15 kommuner i samverkan. Hälso- och sjukvården var endast samverkanspart i 30 projekt (6 procent), och polisen i lika många. Andra samverkansparter var åklagare (9 projekt), kriminalvården (3 projekt) och högstskolor (6 projekt).

Nio länsstyrelser använde medel för att genomföra egna projekt, trots att regeringsbesluten om medel 2007–2009 inte angav att länsstyrelserna kunde söka medel. En orsak till det var att det fanns medel kvar att fördela och att länsstyrelserna såg en möjlighet att stimulera utvecklingen genom egna insatser. Den verksamhet länsstyrelserna genomförde handlade exempelvis om att hålla konferenser för socialtjänstpersonal, utveckla regional samverkan och kartlägga omfattningen av våld i nära relationer i länet. Socialstyrelsen noterar också att 6 länsstyrelser använde 5 000 kronor var av utvecklingsmedlen för att bidra till att genomföra en nationell kvinnofridskonferens 2008.

Av inkomna återrapporteringar framgår att 39 procent av medlen gått till samverkansprojekt mellan kommuner och ideella föreningar, 34 procent av medlen har gått till kommunala projekt, 25 procent till ideella projekt och 2 procent till länsstyrelseprojekt. Ungefär hälften av alla projekt i såväl ideell som kommunal regi har använt medel för att anställa personal på hel- eller deltid.

Målgrupper

Så gott som alla projekt riktades till målgruppen våldsutsatta kvinnor generellt (tabell 3), vilket betyder att fokus inte låg på någon särskild grupp av våldsutsatta kvinnor. En del verksamheter riktades dessutom till någon av de särskilt utsatta och sårbara grupper av våldsutsatta kvinnor som regeringen lyfter fram, till exempel våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund (111 projekt) eller missbruksproblem (95 projekt). Ett fåtal verksamheter uppgav andra målgrupper av våldsutsatta kvinnor, exempelvis kvinnor som utsatts för sexuella övergrepp och våldsutsatta kvinnor från nationella minoriteter.

Tabell 3. Projektens målgrupper i satsningen år 2007–2009*

Målgrupp	Antal projekt
Våldsutsatta kvinnor generellt, inklusive flickor under 18 år	454
Barn som bevittnat våld	324
Män som utövat våld	179
Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund	111
Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning	103
Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem	95
Kvinnor som utsatts för hedersrelaterat våld	59
Våldsutsatta äldre kvinnor	70
Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer	58
Män som utsatts för våld	10
Kvinnor som utsatts för människohandel	7
Kvinnor som utsatts för sexuella övergrepp och trakasserier	7
Kvinnor i prostitution	5
Våldsutsatta kvinnor och barn med skyddade personuppgifter	2
Våldsutsatta kvinnor från nationella minoriteter	2

*Varje projekt kan ha flera målgrupper.

Nästan 70 procent av verksamheterna uppgav att projektet inriktats på målgruppen barn som bevittnat våld (324 stycken). Män som utövat våld var målgrupp för 179 projekt. Dessutom uppgav tio verksamheter utöver målgruppen våldsutsatta kvinnor även målgruppen män som utsatts för våld. Män i egenskap av brottsoffer tillhör visserligen inte målgruppen för den aktuella satsningen, men socialnämnden ansvarar för stöd till alla brottsoffer (5 kap. 11 § första stycket SoL), vilket motiverar att även män erbjuds stöd.

Verksamheter

En mängd verksamheter med stor spännvidd har satts i gång med stöd av medlen. De är både riktade direkt till individer, till exempel stöd och behandling, och mer övergripande, till exempel utbildningar eller handlingsplaner. Nästan alla projekt har genomfört mer än en typ av verksamhet.

Tabell 4. Antal projekt per verksamhet och utförare år 2007–2009

Verksamhet	Totalt	Kommun	Ideell förening	Kommun + ideell förening
Insatser för våldsutsatta kvinnor	229	81	118	30
Insatser för barn som bevittnat våld	126	58	49	19
Insatser för män som utövat våld	60	43	6	11
Nya platser i tillfälliga boenden för våldsutsatta kvinnor	69	27	36	6
Stöd i tillfälliga boenden	106	14	77	15
Nya platser i boenden för män som utövat våld	2	2		
Förebyggande arbete	270	101	113	56
Utbildning	339	158	101	80
Kompetenscentrum	2	2		
Handlingsplan	187	112	30	45
Metodutveckling	142	84	38	20
Kommunal specialistmottagning	46	46		
Ny ideell förening	19		19	
Förstudie/utvärdering/utredning	7			

*Flera projekt genomförde olika typer av verksamheter.

Direkta stödinsatser

I 229 projekt fick våldsutsatta kvinnor direkta stödinsatser, något oftare i ideell än i kommunal regi (tabell 4). Insatserna handlade om olika typer av rådgivning och stödsamtal, enskilt eller i grupp. Sällan framgår att någon särskild metod använts i arbetet, dock använde 5 projekt särskilda bedömningsinstrument för att upptäcka våld eller bedöma behov.

Stödet avsåg oftast våldsutsatta kvinnor generellt, det vill säga utan fokus på någon särskild grupp av kvinnor. Det behöver inte betyda att våldsutsatta kvinnor i vissa grupper uteslöts, till exempel våldsutsatta äldre kvinnor, men det finns risk att insatserna inte anpassades tillräckligt till de särskilda behov som dessa kvinnor kan ha. Ett antal projekt riktade dock stödinsatser särskilt till vissa grupper av våldsutsatta kvinnor enligt nedan:

- kvinnor med missbruksproblem: 27 projekt
- kvinnor med utländsk bakgrund: 26 projekt
- kvinnor med funktionsnedsättning: 13 projekt
- äldre kvinnor: 9 projekt
- kvinnor i samkönade relationer: 8 projekt.

Flera av de projekt som gällde insatser för våldsutsatta kvinnor riktade också insatser till barn som bevittnat våld (126 projekt). Insatserna genomfördes något oftare i kommunal än i ideell regi, och innebar i de flesta fall olika typer av stödsamtal. Cirka 20 projekt uppgav att de använt samtalsmodellen Trappan, en metod för krishantering som har fått stor spridning i landet. Andra projekt uppgav ingen namngiven metod eller hade tagit fram egna metoder och program.

60 projekt gällde insatser för män som utövat våld, varav nästan alla genomfördes i kommunal regi. Av dessa uppgav 11 att de använde en särskild metod i arbetet, varav 6 uppgav metoden Alternativ till våld (ATV).

Tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor

I 69 projekt inrättades nya boendeplatser för våldsutsatta kvinnor och medföljande barn. De flesta startade nya boenden, men några utökade istället antalet platser i befintliga boenden. Totalt har cirka 220 boendeplatser tillkommit.

Det stöd som erbjuds i boendena varierar. En del har personal på plats dygnet runt, larm och skyddsanordningar, medan andra boenden består av obemannade lägenheter. I de flesta fall erbjuds akut tillfälligt boende. Ett undantag är ”mellanboendena” i Stockholms kommun, där kvinnor och barn kan bo under en jämförelsevis längre period. Tanken är att mellanboendet ska vara en övergång mellan ett akut tillfälligt boende och ett eget långsiktigt boende.

I de flesta fall gäller de nya boendeplatserna våldsutsatta kvinnor generellt, vilket kan betyda att boendena inte tar emot exempelvis våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem. Vissa verksamheter har däremot tagit fram målgruppsanpassade boendeplatser: 18 projekt tog fram nya boendeplatser för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem och 4 projekt för våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund eller våldsutsatta kvinnor från nationella minoriteter. Därutöver skapade 11 projekt nya boendeplatser med anpassat stöd för våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, varav 4 också riktades till våldsutsatta äldre kvinnor. De senare handlade ofta om fysiska handikappanpassningar av boendena.

Det var också 106 projekt som gällde utveckling av stöd i befintliga tillfälliga boenden. Ofta var det ideella kvinnojourer som utökade sina stödinsatser för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Flera fokuserade på att förbättra stödet till barn på kvinnojouren, exempelvis genom att erbjuda samtal, pedagogisk verksamhet eller utflykter. En del har också anpassat lokalerna till barns behov, exempelvis genom att inreda lekrum och skaffa lekmaterial.

Boende för män som utövat våld

Två nya boenden för män som utövat våld startades under perioden, båda i kommunal regi. Syftet med dessa är att våldsutsatta kvinnor och barn ska kunna bo kvar i hemmet och att istället mannen placeras i tillfälligt boende. En förutsättning är att socialtjänsten gör en säkerhetsbedömning av kvinnans och barnens situation och att mannen accepterar att delta i behandling. Boendena startades i Malmö och Göteborg och erbjöd totalt sex platser för män som utövat våld. Boendet i Malmö har dock lagts ned, då det var svårt att rekrytera män till boendet.

Förebyggande arbete – oftast informationsinsatser

I 270 projekt satsade man på förebyggande arbete. Flertalet genomförde informationsinsatser av olika slag, som att ta fram foldrar eller webbsidor,

eller föreläsa om det stöd som fanns att få. I 48 projekt togs foldrar fram på olika språk eller så riktades informationen på annat sätt särskilt till våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund. Cirka 20 projekt anpassade informationen eller riktade den särskilt till våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, äldre kvinnor och kvinnor med missbruksproblem. Det var också 20 projekt som arbetade uppsökande för att få tidig kontakt med våldsutsatta kvinnor eller män som utövat våld. Detta handlade i de flesta fall om att stöd erbjöds i samband med polisanmälan. Andra verksamheter bedrev uppsökande verksamhet vid exempelvis härbergen för kvinnor med missbruksproblem. Vidare genomförde 20 projekt särskilda temadagar eller lektioner för elever och personal i högstadies- eller gymnasieskolor med teater, diskussioner och värderingsövningar.

Utbildningsinsatser

Den vanligaste insatsen i projekten var att utbilda socialtjänstpersonal eller personer från ideella föreningar (339 projekt). Utbildningarnas omfattning och innehåll varierade. Av åiterrapporteringarna framgår att drygt 17 000 kommunanställda och 10 000 personer från ideella föreningar har deltagit i konferenser inom området (tabell 5). Dessutom har mer än 3 000 kommunanställda och nästan 300 personer från ideella föreningar deltagit i en sammanhållen utbildning, till exempel utbildning om särskilda arbetsmetoder.

De flesta utbildningar rörde målgruppen våldsutsatta kvinnor generellt och barn som bevittnat våld. Runt 50 projekt gällde utbildningar med fokus på våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem, kvinnor med funktionsnedsättning eller kvinnor med utländsk bakgrund, medan cirka 30 utbildningar hade särskilt fokus på våldsutsatta äldre kvinnor eller våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer.

Tabell 5. Antal personer från socialtjänsten och ideella föreningar som deltagit i olika typer av utbildningar år 2007–2009*

Typ av utbildning	Kommun	Ideell organisation
Konferens	17 329	10 208
Studiecirkel	544	768
Sammanhållen utbildning, ej högskolekurs	3 362	272
Högskolekurs	246	63
Annan kompetensutveckling, t.ex. handledning	1 578	1 360

*Varje person kan ha deltagit i flera typer av utbildningar.

Många kommuner ordnade själva eller tillsammans med andra kommuner en eller flera utbildningsdagar med någon typ av basutbildning för stor del av socialtjänstens personal och eventuellt samarbetsparter. Sex av utbildningsprojekten genomfördes tillsammans med en högskola, exempelvis i Malmö och Dalarna. Några länsstyrelser arrangerade också utbildningsinsatser, till exempel genomförde länsstyrelsen i Stockholms län en bas- och påbyggnadsutbildning för socialtjänstpersonal i länet.

Ett mindre antal kommuner beskrev att det fanns en långsiktig plan för personalens kompetensutveckling. Ett exempel är Ronneby kommun som

utbildat ”kvinnofridsinstruktörer” som kontinuerligt ska bidra med utbildning och handledning av kollegor. Några kommuner har också tagit fram program för grundutbildning, som det är tänkt att all personal ska gå igenom. Två regionala kompetenscentrum har också startats, med syfte att erbjuda socialtjänstens personal kontinuerlig kompetensutveckling och metodstöd och att bidra till erfarenhetsutbyte mellan medverkande kommuner. Det ena centrumet, Dalarnas kompetenscentrum, drivs gemensamt av länets 15 kommuner i samverkan med Dalarnas högskola. Det andra centrumet, Dialoga relationsvårdscentrum i Göteborg, drivs av 11 kommuner inom ramen för Göteborgsregionens kommunalförbund.

Kvinnofridssamordnare

I 27 projekt anställdes en kvinnofridssamordnare – en samordningsfunktion med särskilt ansvar för arbetet mot våld i nära relationer. Samordnarna har olika uppdrag i olika kommuner. Flera utför övergripande utvecklingsarbete, medan andra helt eller delvis arbetar med direkt stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Handlingsplaner och metodutveckling

I 187 projekt reviderade man befintliga handlingsplaner eller tog fram nya. Cirka 15–20 procent av handlingsplanerna innefattade våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper, till exempel våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem. I de flesta fall togs handlingsplanerna fram av en ensam kommun, men i vissa fall upprättade två eller flera kommuner gemensamma handlingsplaner. Vid verksamheten Utväg Skaraborg, som är en kommun-gemensam mottagning för målgruppen, tog några av kommunerna fram ett förslag på gemensam handlingsplan för Utvägs samtliga 15 kommuner. Enligt förslaget ska varje kommun ha en kvinnofridssamordnare och en lokal samverkansgrupp. Dessutom ska alla kommuner delta i en regional samverkansgrupp.

I 142 projekt utvecklades metoder och arbetssätt för arbetet med våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld eller män som utövade våld. Antingen utvecklades en ny metod eller så började man arbeta med en metod som redan fanns, men som kunde behöva anpassas till lokala förhållanden. Metodutvecklingen beskrevs dock ofta sparsamt i återslagrapporteringarna.

Kommunala specialistmottagningar

I 46 projekt startades nya mottagningar med specialiserat stöd till målgrupperna. Av dessa är 10 renodlade mansmottagningar och 3 renodlade barnmottagningar. De övriga 33 erbjuder antingen stöd enbart till våldsutsatta kvinnor, till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, eller till såväl våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld som män som utövade våld.

Mottagningarna finns ofta i en lokal skild från socialtjänstens övriga verksamhet, för att miljön ska vara mer inbjudande. Vid mottagningarna erbjuder socialtjänstpersonal och i några fall också hälso- och sjukvårdspersonal stöd- och behandlingsinsatser. Ofta kan målgrupperna själva vända sig till mottagningarna för att få stöd. De flesta mottagningar erbjuder öppna

insatser, det vill säga insatser utan biståndsbeslut, men en del blandar sådana med insatser med biståndsbeslut.

Totalt 20 av mottagningarna drivs gemensamt av flera kommuner, ofta en större och flera mindre kommuner. Ett exempel är Alternativ till våld (ATV) i Kalmar, som startades av sju kommuner. ATV erbjuder stöd till våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld och män som utövat våld. Kommuninvånarna kan själva vända sig till mottagningen för att få stöd, men uppdrag tas också emot från socialtjänsten i de sju kommunerna. Vid behov erbjuds också stöd i hemkommunen för personer som bor utanför Kalmar kommun.

Nya ideella föreningar

19 nya ideella föreningar startade genom satsningen. Av dessa är 14 kvinnojourer, 3 tjejjourer och 2 mansjourer. Alla startade i kommuner eller stadsdelar där det inte fanns någon liknande förening tidigare. Föreningarna är spridda över landet, från Arvidsjaur i norr till Trelleborg i söder. Samtliga erbjuder råd och stöd, och ofta tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor. Några är specialiserade på särskilt utsatta och sårbara grupper av våldsutsatta kvinnor, exempelvis Qjouren som riktar sig till våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem och drivs gemensamt av Riksförbundet för hjälp åt narkotika- och läkemedelsberoende (RFHL) och Stockholms stad. En annan är Romsk och resande kvinnojour.

Samverkan

I 303 projekt framkom att samverkan utvecklats, antingen internt inom kommunen eller med andra myndigheter samt ideella organisationer inom området. Av återsrapporteringarna framgår att

- 199 projekt utvecklade samverkan mellan kommunen och ideella föreningar
- 137 projekt utvecklade kommunens interna samverkan, varav 24 uppgav samverkan med äldre- och funktionsnedsättningsenheter och 9 med missbruks- och beroendeenheter, 4 med försörjningsstödsenheter och 4 med familjerätten
- 86 projekt utvecklade samverkan mellan kommunen och andra myndigheter, varav 73 uppgav samverkan med polisen, 44 med hälso- och sjukvården, 14 med åklagare, 6 med kriminalvården och 6 med högskolor eller universitet
- 51 projekt utvecklade samverkan mellan två eller flera kommuner.

Vad samverkan rörde framgår inte alltid av återsrapporteringarna. Flera har dock skapat eller vidareutvecklat nätverk för erfarenhetsutbyte och samverkan inom kommunen eller med samverkanspartner. En del ordnade gemensamma utbildningar eller samverkade kring olika typer av insatser för målgrupperna. Bland annat gällde 20 ansökningar gemensamma mottagningar som beskrivs ovan.

Geografisk spridning av insatserna

Kommuner som fått del av medlen genomförde olika omfattande projekt. En del genomförde en omfattande verksamhetsutveckling av både kommunal och ideell verksamhet riktad till flera målgrupper, medan andra kommuner genomförde betydligt mer begränsade insatser.

Socialstyrelsen har undersökt hur 11 olika typer av insatser har fått spridning i landet (tabell 6). Insatserna har valts för att få en bild av utvecklingen med fokus på några olika målgrupper. Genomgången visar att vissa insatser har fått stor spridning, medan andra haft en mer blygsam utveckling. Insatser för våldsutsatta kvinnor generellt och barn som bevittnat våld har fått relativt stor spridning i mer än hälften av landets kommuner (192 respektive 153 kommuner) och i samtliga län. Insatser för män som utövat våld har fått spridning i 99 kommuner, men inte i alla län. I två län har ingen kommun utvecklat insatser för män som utövat våld, med stöd av de aktuella medlen.

Tabell 6. Antal kommuner som genomförde olika typer av verksamhet år 2007–2009

Verksamhet	Antal kommuner	Antal län
Insatser för kvinnor generellt	192	21
Insatser för barn som bevittnat våld	153	21
Insatser för kvinnor med missbruk	30	14
Insatser för män som utövat våld	99	19
Tillfälligt boende för kvinnor generellt	78	20
Tillfälligt boende för kvinnor med missbruksproblem	17	12
Tillfälligt boende för kvinnor med funktionsnedsättning	10	8
Utbildning om kvinnor med missbruk	92	18
Utbildning om kvinnor med funktionsnedsättning	88	19
Utbildning om äldre kvinnor	70	16
Utbildning om män som utövat våld	174	20

Däremot har färre kommuner utvecklat insatser för kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper. Exempelvis har 30 kommuner i 14 län satsat på stödin-satser för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem, och 17 kommuner i 12 län har skapat nya boendeplatser för dessa kvinnor. Endast 10 kommuner i 8 län har skapat nya boendeplatser för våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning. Däremot har fler kommuner genomfört utbildningar med fokus på dessa grupper. Exempelvis har 92 kommuner utbildat sig om behoven hos våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem och 70 stycken om det-samma hos våldsutsatta äldre kvinnor.

Verksamheternas utvärderingar och beskrivning av resultat

Då kommunerna lämnade sina återrapporteringar hade 42 av verksamheter-na utvärderats, medan ytterligare 105 projekt uppgav att en utvärdering planerades. Totalt sett var det alltså något mindre än en tredjedel av projekten som innehöll en utvärdering. Utvärderingarnas inriktning framgår inte av

återrapporteringarna, men de avser både interna uppföljningar och externa utvärderingar av exempelvis en högskola eller en FoU- verksamhet.

I återrapporteringarna fanns en fråga om projektens resultat, oavsett om de hade utvärderats eller inte. På denna fråga svarade drygt 90 verksamheter att de fått kontakt med fler våldsutsatta kvinnor, däremot uppgav endast ett mindre antal hur stor ökningen var. I drygt 20 återrapporteringar beskrevs något om insatsernas resultat för de individer som fått del av dem. Samtliga projekt hade gjort någon typ av mätning efter genomförd insats och redovisade positiva resultat, som att deltagarna fått bättre självkänsla eller blivit tryggare.

Övergång till ordinarie verksamhet

I återrapporteringarna fanns en fråga som gällde projektens övergång i ordinarie verksamhet. I 192 projekt (41 procent) uppgavs att verksamheten helt eller delvis skulle ingå i den ordinarie verksamheten efter projekttiden. Hälften uppgav att fortsättningen för verksamheten var osäker eller svarade inte på frågan. I 10 procent av återrapporteringarna uppgavs att kommunerna skulle ansöka om fortsatta projektmedel.

Länsstyrelsernas syn på utvecklingen

Samtliga länsstyrelser uppgav att utvecklingsmedlen har bidragit till en positiv utveckling i det län de verkade i. Kunskapsnivån har höjts, arbetssätt förbättrats och samverkan utvecklats, särskilt mellan kommuner och ideella kvinnojourer. Även mindre aktiva kommuner har nåtts. Sammanlagt uppskattades att 90 tidigare mindre aktiva kommuner eller stadsdelar har utvecklat sitt arbete genom satsningen. Mer än hälften av länsstyrelserna uppgav dock att det fortfarande fanns någon eller några kommuner i länet som inte arbetade aktivt med frågorna. Ofta gällde detta de något mindre kommunerna som mötte få våldsutsatta kvinnor. Länsstyrelserna menade att det kunde bero på bristande kunskap om våld i nära relationer, men också på hög arbetsbelastning, personalbrist eller att frågan inte prioriterades. Några menade att det i vissa kommuner fortfarande var ideella föreningar som svarade för större delen av insatserna för våldsutsatta kvinnor.

Länsstyrelserna tog också upp att många kommuner var projekttrötta. Administrationen kring ansökan och återrapportering ansågs omfattande och de korta projekttiderna har inneburit att projekt tappat kompetent personal då det blivit glapp mellan medlen för olika år eller då personal sökt sig till mer varaktiga anställningar. Det har också varit problematiskt att det finns olika utvecklingsmedel med liknande syfte, till exempel de nu aktuella medlen samt bidrag för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck samt medel för att stärka lokal samverkan för kvinnofrid. Flera kommuner söker medel från olika anslag, och förutom ökad administration innebär detta att det blir svårt för kommunerna att hålla reda på medlens skilda villkor, ansöknings- och återrapporteringstider. Det kan också vara svårt för kommunerna att i redovisningarna hålla i sär vilken verksamhet de genomfört för olika typer av medel.

Kommuner som avstått från ansökan

Av landets 290 kommuner avstod 28 från ansökan om medel under perioden 2007–2009, som tidigare nämnts. För att få kunskap om varför kommuner avstått från ansökan och vilken verksamhet de kan erbjuda har Socialstyrelsen telefonintervjuat företrädare för 28 kommuner som inte ansökte om medel från anslaget 2007 och 2008. Nästan samtliga kommunerna har mindre än 20 000 invånare, en del betydligt färre.

Orsaker till att kommunerna avstått från ansökan

Tids- och resursbrist uppgavs av nästan hälften av kommunerna som en orsak till att de avstått från att ansöka om medel. Administrationen kring medlen ansågs omfattande samtidigt som kommunerna hade hög arbetsbelastning och personalbrist. Några menade att den summa pengar en liten kommun kan få inte står i proportion till den arbetsinsats som krävs för att få del av projektmedlen. Kommunerna beskrev att de fick många erbjudanden om att ansöka om medel, ”om än det ena än det andra”, och att de inte alltid hann sätta sig in i villkoren för medlen. Inbjudan kom ofta plötsligt utan förvarning och ansökningstiden var ofta kort.

En del kommuner uppgav att våld mot kvinnor inte var ett särskilt stort problem i kommunen. De mötte få våldsutsatta kvinnor, ofta inte fler än några stycken varje eller vartannat år. Några uppgav dock att det kunde vara ett dolt problem, eftersom kvinnor hellre sökte sig hjälp i andra kommuner där de inte riskerade att bli igenkända. Några andra kommuner uppgav istället att de inte ansökt om medel eftersom kommunens verksamhet redan fungerade bra som den var.

Vilket stöd erbjuder kommunerna?

Drygt hälften av kommunerna som avstått från ansökan hade tillgång till en mottagning med ett specialiserat stöd eller en särskild handläggare med särskild kompetens som erbjöd stöd till våldsutsatta kvinnor. Den andra hälften erbjöd stöd i den generella verksamheten där personalen inte alltid hade särskild kompetens inom området. Några kommuner menade att de var för små för att bygga upp specialiserat stöd, eftersom de endast hade ett fåtal socialsekreterare som behövde kunna ”lite om mycket”

De flesta kommuner, men inte alla, kunde erbjuda specialiserat stöd till barn som bevittnat våld genom särskilda stödsamtal. Däremot var det en knapp tredjedel som kunde erbjuda insatser för män som utövat våld. Då det fanns behov av tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor använde sig samtliga av ideella kvinnojourer, en tredjedel av kommunerna hade dessutom tillgång till ett kommunalt jourboende. Däremot hade ingen tillgång till ett tillfälligt boende med möjlighet att ta emot våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem. Ingen av de 28 kommunerna hade heller ställts inför detta behov.

Polisanmälningar och tillsynsresultat

Socialstyrelsen har undersökt antalet polisanmälningar i de kommuner som uppgav att våld mot kvinnor inte var ett stort problem i kommunen. Av

Brottsförebyggande rådets statistik [6] framgår att dessa kommuner hade mellan 0 och 27 polisanmälningar som gällde våld av bekant gärningsperson. Den kommun som inte hade någon polisanmälan 2008 hade däremot 5 stycken året därpå. Det förekommer dock sannolikt betydligt mer våld i nära relationer än vad polisanmälningarna indikerar. Enligt Brottsförebyggande rådet finns ett stort mörkertal, och man räknar med att ungefär en tredjedel av brotten polisanmäls [7].

Socialstyrelsen har också undersökt om någon av de kommuner som uppgav att verksamheten redan fungerade bra som den var granskats i den nationella tillsynen inom området 2008–2009. En av kommuner hade granskats. I tillsynen framkom att den aktuella kommunen hade flera brister i arbetet, bland annat när det gällde att säkerställa personalens kompetens och att informera om tillgängligt stöd. Dessutom kunde kommunen inte tillgodosä behoven av stöd och skydd för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem eller funktionsnedsättningar.

Länsstyrelsernas ansvar i satsningen

Länsstyrelserna har haft uppdraget att fördela medlen till kommunerna. I detta avsnitt ger länsstyrelserna sin bild av hur de genomfört fördelningen av 2007 och 2008 samt 2009 års medel. Socialstyrelsen har intervjuat länsstyrelserna vid två tillfällen: våren 2008 och december 2009–januari 2010. I januari 2011 skickades också en kort enkät ut till länsstyrelserna med frågor om hur de följt upp satsningen i länet.

Information och stöd att ta fram ansökan

Länsstyrelserna informerade kommunerna om utvecklingsmedlen på olika sätt. Samtliga informerade på sin webbplats och i utskick till kommunerna, medan en del också bjöd in till särskilda träffar eller besökte alla kommuner för att informera om medlen. Några länsstyrelser kartlade dessutom insatser och behov i länet för att uppmärksamma kommunerna på angelägna utvecklingsområden. De flesta länsstyrelser gav kommunerna stöd att ta fram ansökan om medel genom att diskutera utvecklingsbehov, projektidéer med mera. Några länsstyrelser drev också själva aktivt framtagandet av vissa typer av ansökningar. Exempelvis arbetade Länsstyrelsen i Västmanland aktivt för att etablera en kommungemensam mottagning för våldsutsatta kvinnor.

Medel beviljades för ett år i taget

Länsstyrelserna beviljade i de flesta fall medel för ett år i taget. Detta gällde även perioden 2007 och 2008 som egentligen omfattade två år, men där det var oklart om kommunerna kunde söka medel för ett eller två år. Detta medförde att de flesta länsstyrelser fördelade medel för ett år i taget även då.

Bedömning av ansökningar

Länsstyrelserna ansåg att det var lätt att bedöma 2007 och 2008 års ansökningar. De ansåg att de fått tillräcklig vägledning av regeringens riktlinjer och Socialstyrelsens anvisningar för fördelning av medel. Även 2009 års ansökningar ansågs av de flesta som lätta att bedöma, men en del uppgav att det varit svårt. De senare menade att regeringens mål och Socialstyrelsens anvisningar varit vaga och mångtydiga och de önskade att de fått tydligare vägledning vid fördelningen av medel. En länsstyrelse uppgav att det exempelvis var otydligt om det var den ideella eller den kommunala verksamheten som i första hand skulle stärkas.

Tolkning av regeringens mål

Vid bedömningen av ansökningarna utgick länsstyrelserna från regeringens tre övergripande mål¹ för satsningen. Målen prioriterades delvis olika.

Vid bedömningar av 2007 och 2008 års ansökningar betraktade de flesta det första målet som särskilt vägledande, det vill säga att våldsutsatta kvinnor som söker stöd ska få det oavsett i vilken kommun de bor. Länsstyrelserna tolkade detta som att medlen borde spridas till så många kommuner i länet som möjligt. Några bedömde de tre målen som lika viktiga och försökte med hänsyn till det andra och tredje målet bevilja medel till lika många kommunala som ideella projekt samtidigt som de eftersträvade geografisk spridning. Några länsstyrelser prioriterade det andra målet om socialtjänstens verksamhet framför det tredje målet om den ideella verksamheten med motiveringen att det var den kommunala verksamheten som var i störst behov av utveckling. En länsstyrelse beviljade till exempel inte ansökningar från kommuner som endast ansökte om medel till ideell verksamhet. En annan länsstyrelse prioriterade istället det tredje målet före det andra målet, med motiveringen att det var till ideella jourer som våldsutsatta kvinnor vände sig när de behövde stöd.

Vid bedömningen av 2009 års ansökningar gjordes något annorlunda övervägningar. De flesta bedömde de tre målen för satsningen som lika viktiga. Nästan en tredjedel prioriterade istället det andra målet om socialtjänstens verksamhet före de andra, med motiveringen att våld i nära relationer var kommunens ansvar och att de var där behovet av utveckling var störst. En länsstyrelse bedömde istället det andra och det tredje målet som lika viktiga, och försökte med hänsyn till det bevilja medel till lika många ideella som kommunala verksamheter.

¹ Regeringens tre övergripande mål:

- Våldsutsatta kvinnor som söker stöd och hjälp ska få det oavsett i vilken kommun de bor.
- Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld ska förbättras. Kommunernas arbete ska bli mer målinriktat, strukturerat och samordnat.
- Kvinnojours- och brottsofferjoursverksamheten på lokal nivå ska stärkas. Vid behov ska det etableras nya ideella frivilligorganisationer som arbetar med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Länsstyrelsernas egna kriterier för bedömning

Utöver regeringens tre mål var också andra kriterier vägledande för länsstyrelsernas bedömningar av ansökningarna.

År 2007 och 2008 prioriterade många samverkansprojekt mellan kommuner och mellan kommuner och ideella föreningar samt geografisk spridning av medlen. Några betraktade också vissa typer av insatser som särskilt angelägna, till exempel insatser för våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper, insatser för våldsutövare eller anställning av kvinnofridssamordnare, men en annan länsstyrelse framhävde vikten av största möjliga bredd, det vill säga ansökningar med många olika typer av insatser. En länsstyrelse nedprioriterade insatser till våldsutövare till skillnad från andra. Ingen länsstyrelse använde resultat av tidigare tillsyn – på verksamhetsnivå eller från enskilda ärenden – som en bedömningsgrund för prioritering.

Vid bedömningen av 2009 års ansökningar betraktade flera, liksom tidigare, geografisk spridning av medlen, samverkan mellan olika parter, samt vissa typer av insatser som särskilt viktiga. En del prioriterade dessutom fortsättningsprojekt från 2007 och 2008 samt ansökningar där det fanns en långsiktig plan för verksamheten efter projektiden. En länsstyrelse prioriterade ansökningar som innehöll utvärdering av verksamheten, medan en annan prioriterade ansökningar som gällde att utveckla ny och inte ordinarie verksamhet. En länsstyrelse framhöll istället betydelsen av att kommunen inte sänkte sitt ordinarie stöd till ideella verksamheter. Resultat från den nationella tillsynen 2008–2009 användes som grund för bedömningar av några länsstyrelser.

Stöd i utvecklingsarbetet och utvärdering på länsnivå

Trots att det inte var ett uttalat uppdrag gav flera länsstyrelser kommunerna någon form av stöd i utvecklingsarbetet, till exempel genom att ordna gemensamma nätverksträffar för länets projekt. I en enkät uppgav 6 länsstyrelser att de erbjudit stöd till alla länets projekt, medan 11 uppgav att de erbjudit stöd till vissa av länets projekt och 4 att de inte erbjudit sådant stöd. Dessutom hade 2 länsstyrelser ordnat konferenser för att sprida kunskap om länets projekt, och 8 hade informerat om pågående verksamheter på sin webbplats. Satsningen i länet hade utvärderats av 2 länsstyrelser, och ytterligare 6 planerade en utvärdering.

Kommunala ansökningar till ideell verksamhet

Endast kommuner kunde ansöka om de aktuella utvecklingsmedlen. Ideella föreningar kunde inte själva lämna in en ansökan, däremot kunde kommuner ansöka om medel till dem. I det här avsnittet redovisar vi hur detta fungerat, utifrån lokala förenings- och länsstyrelsernas bedömningar.

Ideella föreningar om samverkan med kommunen kring ansökan

Socialstyrelsen skickade enkäter till 269 ideella föreningar som verkat i en kommun som beviljats medel år 2007 och 2008 och som tillhörde någon av

riksorganisationerna Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR), Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks) eller Brottsofferjourernas riksförbund (BOJ). Bortfallet var dock stort: endast 96 av de 269 enkäterna besvarades. Svaren kan därför endast ses som exempel på synpunkter från lokala föreningar.

Föreningarna hade varierande erfarenheter av hur samverkan med kommunen fungerat. Hälften av föreningarna uppgav att de själva tagit initiativ till att ansöka om medel, medan en fjärdedel uppgav att initiativet togs av kommunen eller av den ideella föreningen och kommunen gemensamt. Drygt hälften av föreningarna hade blivit tillfrågade av kommunen om de ville samarbeta kring ansökan, och samtliga uppgav att de fått bidra med idéer kring hur ansökan skulle utformas. Nästan hälften av föreningarna hade däremot inte blivit tillfrågade om detta. I kommentarer uttryckte flera föreningar uppskattning för det goda samarbetet med kommunen, men lika många var kritiska och menade att de inte fått gehör för sina projektidéer. Några uttryckte frustration över att de hamnade i beroendeställning till kommunen och att deras ansökningar ”refuserats” av kommunen.

Länsstyrelserna om kommunala ansökningar till ideell verksamhet

Merparten av länsstyrelser var positiva till kommunala ansökningar eftersom detta tydliggjorde kommunernas ansvar att ge våldsutsatta kvinnor det stöd de behöver. Ungefär hälften var dock tveksamma till att kommuner skulle ansöka om medel till ideell verksamhet. De menade att en del föreningar hade haft svårt att få del av medlen, särskilt föreningar med ett bristande samarbete med sin kommun, men också föreningar med en ”ny och kreativ lösning”. En del länsstyrelser hade blivit kontaktade av ideella föreningar som var förtvivlade över att kommunen inte velat söka bidrag till dem. Några uppgav också att föreningar hamnat i ekonomiskt trångmål då kommunen dröjt med att betala ut beviljade medel. En länsstyrelse hade löst detta genom att skicka pengarna direkt till de aktuella föreningarna.

Flera länsstyrelser menade att samverkan mellan kommuner och ideella föreningar hade förbättrats i flera kommuner och att kravet på kommunala ansökningar kunde ha bidragit till detta. Samtidigt framkom att kommunala ansökningar till ideell verksamhet inte är någon garanti för att kommunen och den ideella föreningen samverkade. En del länsstyrelser uppgav att vissa kommuner hade blivit en sorts ”mellanstation” för föreningarnas ansökningar, vilket innebar att föreningen tog fram ansökan, som sedan skickades till kommunen. Kommunen bedömde ansökan och hade eventuellt synpunkter som föreningen fick rätta till. Om kommunen godkände ansökan skickades den vidare till länsstyrelsen för beslut. I dessa fall hade kommunen främst en administrativ roll.

Några länsstyrelser uppgav också att en del kommuner hade ”köpt sig fria” från att utveckla sin egen verksamhet genom att ansöka om medel till en ideell förening. Eftersom kommunerna kunde hänvisa våldsutsatta kvinnor till föreningen ansågs att man tagit tillräckligt ansvar för att våldsutsatta kvinnor fick det stöd de behövde.

Det varierade också hur kommunerna följt upp verksamheten i de ideella projekten. En del kommuner hade haft ett nära samarbete med den eller de föreningar de ansökt om medel till, medan andra låtit föreningen sköta verksamheten på egen hand. Vid Socialstyrelsens kommunbesök framkom att samtliga kommuner hade ett nära samarbete med de föreningar de ansökt om medel till, däremot kände inte alla kommuner till sitt ansvar för god kvalitet enligt 3 kap. 3 § SoL då ideella föreningar genomförde insatser på uppdrag av kommunen.

Kommunernas föreningsbidrag

Ett av villkoren för att få del av medlen var att kommunerna inte minskade på de resurser de redan satsade eller planerade att satsa på verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. För att ta reda på hur kommunerna följt detta har Socialstyrelsen undersökt om kommunerna ändrat sitt föreningsbidrag till ideella föreningar inom området. I ansökan om medel fanns en fråga om detta. Bortfallet var dock stort, dels för att alla inte svarade på frågan, dels för att Socialstyrelsen inte kunde ta fram uppgifter om kommuner som inte stod som huvudsökande i en ansökan både 2007, 2008 och 2009. De uppgifter som inkommit visar att 20 kommuner hade sänkt föreningsbidragen mellan år 2007 och 2008, medan 35 kommuner hade höjt bidraget och 31 kommuner hade ett oförändrat belopp. Mellan 2008 och 2009 hade 13 kommuner sänkt bidraget, medan 37 kommuner hade höjt det och 60 kommuner hade ett oförändrat belopp.

Fördelade medel 2010

Beviljade ansökningar

Länsstyrelserna beviljade medel till 258 projekt 2010 (bilaga 13). Totalt inkom 305 ansökningar, varav 47 ansökningar avslogs. Det är något fler än vid de tidigare fördelningarna då 36 respektive 35 ansökningar fick avslag. Fler än hälften av de beviljade ansökningarna gällde fortsättningar på projekt som fått medel 2009. I januari 2011 hade alla utom 36 verksamheter kommit i gång. Förseningarna berodde ofta på att personalrekryteringar dragit ut på tiden.

Fördelade medel och beviljade ansökningar per län

Länsstyrelserna fick 108,2 miljoner kronor i utvecklingsmedel att fördela för 2010. Av dessa använde länsstyrelserna knappt 5,4 miljoner kronor till administration, vilket är inom ramen för de 5 procent som regeringsbeslutet tillät. Länsstyrelserna fördelade 103,5 miljoner kronor till olika projekt (tabell 7). I detta belopp ingår också drygt 850 000 kronor i oförbrukade medel som överfördes av fyra länsstyrelser från 2007–2009 års medel. Sju länsstyrelser fördelade inte hela länets anslag. Totalt fanns ett kvarstående belopp på drygt 213 000 kronor. Den 3 maj 2011 hade drygt 140 000 kronor återbetalats till Socialstyrelsen.

Tabell 7. Länsstyrelsernas fördelning av 2010 års medel per län, belopp i kronor

Län	Länsstyrelsens Anslag	Fördelade medel	Adminis- tration	Kvarståen de medel	Antal ansök- ningar
Blekinge	1 791 000	1 700 000	91 000	0	4
Dalarna	3 249 000	3 086 550	162 450	0	6
Gotland	673 000	639 350	33 650	0	3
Gävleborg	3 248 000	3 075 000	162 400	10 600	13
Halland	3 435 000	3 263 250	171 750	0	7
Jämtland	1 496 000	1 421 200	74 800	0	1
Jönköping	3 933 000	3 736 350	196 650	0	4
Kalmar	2 756 000	2 618 000	137 800	0	4
Kronoberg	2 131 000	2 000 000	106 550	24 450	3
Norrbottn	2 954 000	2 946 000	147 700	0	15
Skåne	14 138 000	13 431 100	706 900	0	36
Stockholm	22 981 000	21 811 535	1 169 465	0	41
Södermanland	3 126 000	2 900 000	158 013	67 987	10
Uppsala	3 811 000	3 620 450	190 550	0	6
Värmland	3 228 000	3 059 700	161 400	6 900	15
Västerbotten	3 037 000	2 851 000	151 850	34 150	7
Västmanland	2 870 000	2 705 775	95 006	0	12
Västernorrland	2 938 000	2 828 400	146 900	69 219	7
Västra Götaland	18 240 000	17 328 000	912 000	0	40
Örebro	3 254 000	3 091 000	162 700	300	9
Östergötland	4 961 000	4 805 000	248 000	0	15
Totalt	108 250 000	103 506 560	5 387 534	213 606	258

Tabell 7 visar att antalet beviljade ansökningar varierade mellan länen, från 1 beviljad ansökan i Jämtlands län till 41 beviljade ansökningar i Stockholms län. Detta beror dels på att länsstyrelserna hade olika summor att fördela, dels på att varje ansökan beviljades olika mycket medel. I exempelvis Jämtlands län gick alla kommuner samman kring en gemensam ansökan.

Kommunernas medfinansiering

Av länsstyrelsernas rapportering framgår att 32 projekt har en planerad kommunal medfinansiering med totalt 13 miljoner kronor. Det går däremot inte att utläsa i vilken omfattning de kommunala medlen avser extra anslag eller redan befintliga resurser.

Antal kommuner som fått del av medlen

211 av landets kommuner har fått del av 2010 års medel. Fem kommuner beviljades medel för första gången från de aktuella utvecklingsmedlen. Tidigare år har något fler kommuner fått del av medlen, drygt 240. Enligt länsstyrelserna kan en anledning till minskningen vara att många verksam-

heter på grund av tidsförskjutningen var mitt uppe i verksamheten då det var dags att söka nya medel, och de valde därför att avstå från ansökan år 2010.

Ansökningarnas inriktning

Utförare

Andelen kommunala utförare ökade år 2010. Drygt 40 procent av de beviljade ansökningarna har en kommunal utförare, medan drygt 30 procent har en ideell utförare och drygt 20 procent är samverkansprojekt mellan kommuner och ideella föreningar. År 2007–2009 var det ungefär en tredjedel av projekten som genomfördes av kommuner eller av vardera ideella föreningar eller av kommuner och ideella föreningar i samverkan. Ökningen av kommunala utförare kan bero på ett ökat intresse från kommunerna att utveckla den egna verksamheten. Men den kan också bero på att kommunerna rapporterade genomförda projekt år 2007–2009, och att länsstyrelserna rapporterade beviljade ansökningar år 2010. Vid uppföljningen av genomförd verksamhet i 2010 års projekt kommer Socialstyrelsen att göra en jämförelse mellan åren.

Tabell 8. Antal och andel beviljade ansökningar per utförare

	Totalt	Kommun	Ideell förening	Kommun + ideell förening	Länsstyrelser
Antal projekt	258	115	85	55	3
Andel projekt	100 %	45 %	33 %	21 %	1 %

Utöver de ansökningar som gjordes i samverkan med ideella föreningar gjordes 42 ansökningar gemensamt av två eller flera kommuner. Andra samverkansparter var hälso- och sjukvården (10), polisen (4), universitet eller högskolor (6), åklagare (1) och kriminalvården (1).

Enligt Socialstyrelsens anvisningar om fördelning av medel 2010 kunde länsstyrelserna använda utvecklingsmedel för projekt i egen regi när sådana insatser främjade flera kommuners verksamhet inom området, till exempel i form av utbildning. Två länsstyrelser utnyttjade denna möjlighet: Stockholm och Västra Götaland. Deras insatser handlar om utbildning av socialtjänstpersonal och metodutveckling.

Av länsstyrelsernas sammanställningar framgår att 46 procent av medlen har beviljats till kommunala projekt, 25 procent har beviljats till ideella projekt, 21 procent har beviljats samverkansprojekt mellan kommuner och ideella föreningar och 8 procent av medlen har gått till länsstyrelsernas egna projekt. Cirka 50 miljoner har beviljats till kommunal personal och nästan 39 miljoner till personal vid ideella föreningar.

Målgrupper

De målgrupper som togs upp i ansökningarna var i stort sett desamma som i 2007–2009 års genomförda projekt: våldsutsatta kvinnor generellt samt barn som bevittnat våld. Även satsningen på insatser för män som utövat våld

fortsätter. Andelen ansökningar som gällde våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper har dock minskat något jämfört med 2007–2009. En av de största skillnaderna gäller andelen projekt som uppgav målgruppen våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning. I 2007–2009 års projekt uppgavs denna målgrupp av 24 procent av projekten, medan det endast var 14 procent av projekten som uppgav denna målgrupp 2010. Som tidigare nämnts kan skillnaderna bero på att kommunerna rapporterade genomförda projekt år 2007–2009, och att länsstyrelserna rapporterade beviljade ansökningar år 2010. En jämförelse mellan åren kommer att göras vid uppföljningen av genomförd verksamhet i 2010 års projekt.

Tabell 9. Målgrupper i ansökningarna 2010

Målgrupp	Antal ansökningar
Våldsutsatta kvinnor generellt, inklusive flickor under 18 år	194
Barn som bevittnat våld	156
Män som utövade våld	95
Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund	51
Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning	37
Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem	43
Kvinnor som utsatts för hedersrelaterat våld	7
Våldsutsatta äldre kvinnor	33
Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer	26
Våldsutsatta män	8
Kvinnor som utsatts för människohandel	1
Kvinnor som utsatts för sexuella övergrepp och trakasserier	1
Våldsutsatta kvinnor med skyddade personuppgifter	1

*Varje projekt kan ha flera målgrupper.

Verksamheter

De verksamheter som planerades i ansökningarna 2010 är i stort liknande som i 2007–2009 års projekt. Andelen verksamheter i kommunal regi har dock ökat något jämfört med 2007–2009. I övrigt fortsätter satsningarna på till exempel utbildning, direkta stödinsatser och handlingsplaner. 35 ansökningar gäller nya mottagningar, varav 20 gäller våldsutsatta kvinnor och 15 män som utövade våld. Några av mottagningarna startade dock redan med stöd av 2007–2009 års medel, men fortsätter att etableras med medel för 2010.

Tabell 10. Antal ansökningar per verksamhet och utförare år 2010

Verksamhet	Totalt	Ideell	Kommunal	Kommun och ideell förening i samverkan
Insatser för våldsutsatta kvinnor	171	72	72	27
Insatser för barn som bevittnat våld	93	34	47	12
Insatser för män som utövat våld	48	4	42	2
Nya platser i tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor	32	15	12	5
Förebyggande arbete	155	64	62	29
Utbildning	181	54	98	29
Kvinnofridssamordnare	36	0	36	0
Kartläggning	81	14	60	7
Handlingsplan	129	20	91	18
Ny mottagning	35	5	30	0
Ny ideell förening	2	2	0	0

Föreningsbidrag

Liksom 2007–2009 var ett av villkoren för medlen 2010 att kommunerna inte minskade på de resurser som de redan satsade eller planerade att satsa inom området. I ansökan om medel fanns en fråga om kommunernas ordinarie verksamhetsstöd till ideella föreningar som stödjer personer utsatta för våld i nära relationer. I de ansökningar där detta uppgavs framkom enligt länsstyrelsernas sammanställningar att 17 av de 146 huvudsökande kommunerna hade minskat sitt bidrag till ideella föreningar inom området. Bidraget hade däremot höjts i 42 kommuner, och 64 kommuner hade ett oförändrat belopp.

Slutsatser och förslag

En positiv utveckling – men fortfarande finns mycket kvar att göra

Regeringens satsning på utvecklingsmedel har förstärkt insatserna för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. En omfattande utvecklingsarbete med stor spännvidd har satt igång i såväl kommunal som ideell regi. Men det har också funnits svårigheter i utvecklingsarbetet och regeringens mål med satsningen har ännu inte uppfyllts. Svårigheterna beskrivs nedan.

Skillnader mellan kommunerna

Utvecklingen i kommunerna varierar. En del kommuner har genomfört en omfattande verksamhetsutveckling, medan andra har genomfört mer begränsade insatser. Exempelvis har insatser för våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper, till exempel våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning, endast fått en blygsam spridning trots att detta var ett särskilt eftersatt område vid satsningens början. Alla kommuner har inte heller nåtts av satsningen, och fortfarande finns kommuner som är mindre aktiva inom området.

Utvecklingsarbetet kan bli mer systematiskt och samordnat

Utvecklingsarbetet har inte alltid varit så strukturerat och samordnat som det var tänkt. Exempelvis gjorde de flesta kommuner summariska nuläges- och problembeskrivningar i samband med ansökan. De flesta har inte följt upp eller utvärderat resultatet av insatserna och dokumentationen av metodutvecklingen var ofta sparsam i återrapporteringarna. Samordningen av insatser kan också utvecklas mer, såväl internt i kommunen med exempelvis familjerätten, som mellan kommuner och mellan kommuner och hälso- och sjukvården.

Brister funna i tillsynen otillräckligt uppmärksammade

Den nationella tillsynen år 2008–2009 visar att det fanns omfattande brister i socialtjänstens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld vid satsningens början [8]. Flera av dessa brister har projekten endast uppmärksammat i liten utsträckning. Detta gäller behovet av tillfälliga boenden anpassade till behoven hos våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper, som exempelvis våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem. Andra exempel är upptäckt och identifiering av våldsutsatta kvinnor, uppsökande arbete, metoder för att uppmärksamma barn vars förälder utsatts för våld samt information anpassad eller riktad särskilt till våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper.

Risk att utvecklingen inte blir långsiktig

En stor del av den verksamhet och kunskap som byggts upp genom satsningen riskerar att försvinna efter projekttiden. Färre än hälften av kommunerna uppger att insatserna helt eller delvis kommer att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.

Svårigheter med kommunala ansökningar till ideell verksamhet

Kommunala ansökningar till ideell verksamhet har satt ideella föreningar i beroendeställning till kommunen och dess uppfattning om hur föreningens verksamhet behöver utvecklas. Detta kan få till följd att goda utvecklingsidéer hos ideella föreningar baserade på lång erfarenhet inte kan förverkligas. Ansökningsförfarandet främjar inte heller att kommunen utvecklar sin egen verksamhet inom området. Det finns en risk att en kommun som söker medel till en ideell förening anser att den på detta sätt tagit tillräckligt ansvar för att våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld får det stöd de behöver.

Olika bedömningsgrunder vid fördelningen av medel

Fördelningen av utvecklingsmedlen har inte utgått från enhetliga bedömningsgrunder. Länsstyrelserna har viktat regeringens mål med satsningen på olika sätt: en del har bedömt de tre målen som lika viktiga, medan andra har prioriterat något av de tre målen. Länsstyrelsernas egna kriterier för bedömning har inte heller alltid varit enhetliga.

Möjliga orsaker till att målen inte helt uppfyllts

Det finns många orsaker till att regeringens mål med satsningen ännu inte är helt uppfyllda. En av orsakerna är att det fanns stora brister i socialtjänstens insatser vid satsningens början. I den nationella tillsynen 2008–2009 av kommunernas arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld klarade sig ingen av de 80 granskade kommunerna utan anmärkning. Majoriteten hade flera brister i arbetet, och 7 kommuner hade så allvarliga brister att länsstyrelserna gav dem allvarlig kritik [8]. Detta utgångsläge betyder att det krävs omfattande åtgärder innan alla landets kommuner kan erbjuda våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld det stöd de behöver.

En annan orsak är att kommunerna i stor utsträckning saknat metod- och kunskapsstöd i utvecklingsarbetet. Det saknas i stor utsträckning utvärderade metoder inom området och den vägledning som Socialstyrelsen fått i uppdrag att ta fram fanns i stora delar inte tillgänglig när verksamheterna genomfördes. Samtidigt som utvecklingsmedel fördelades fick Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram vägledning, metoder och bedömningsinstrument som stöd för kommunernas arbete med våld i nära relationer. Sådana tar tid att få fram. Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2009:22) för socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld började gälla i december 2009, och 2011 publiceras den tillhörande handboken, utvärderingar av insatser samt utbildningsmaterial. Det har inte heller funnits något enhetligt regionalt stöd till kommunerna i utvecklingsarbetet, även om

länsstyrelserna utifrån sin roll att fördela medlen erbjudit kommunerna visst stöd. Studier och erfarenheter från andra projektsatsningar visar dock att kontinuerligt och systematiskt stöd i utvecklingsarbetet kan vara en framgångsfaktor för en hållbar verksamhetsutveckling [9, 10, 11, 12].

Brist på utvärderade metoder och vägledning har också påverkat Socialstyrelsens och länsstyrelsernas förutsättningar att ta fram enhetliga bedömningsgrunder för ansökningarna om medel. Socialstyrelsens anvisningar för fördelning av medel gav inte länsstyrelserna tillräcklig vägledning för att bedöma ansökningarna. Att ta fram enhetliga bedömningsgrunder som minimerade risken för olika bedömningar av 21 länsstyrelser skulle dock ha krävt en betydligt större insats än vad som varit möjligt i detta uppdrag.

Tilldelningen av medel för ett år i taget kan ha motverkat långsiktig verksamhetsutveckling. Detta kan ha bidragit till att en del kommuner satsade på mindre omfattande projekt som enkelt kunde läggas ned efter projekttiden. Ett år är också för kort tid för att kunna bygga upp en verksamhet med god kvalitet där våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld får det stöd de behöver. Bara att rekrytera personal med lämplig kompetens och erfarenhet kan ta tid. I en tidigare rapport har Socialstyrelsen uppskattat att det tar mellan två och fyra år från beslut om att införa en metod till dess att den används fullt ut i en verksamhet [9].

Länsstyrelserna vittnar också om en projekttrötthet hos kommunerna. Många är trötta på korta projekt och den administration som krävs kring ansökan och återrapportering. Att det finns olika typer av bidrag med liknande syfte kan ha bidragit till detta. Utöver de nu aktuella medlen har exempelvis länsstyrelserna fördelat bidrag för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck samt medel för att stärka lokal samverkan inom kvinnofridsområdet.

Kommunerna hade också kort tid på sig att skriva ansökan, ofta var ansökningstiden inte längre än två månader. Detta kan ha bidragit till att ansökningarna inte alltid var så genomarbetade. Att ta fram en grundlig nuläges- och problembeskrivning och att planera och förankra verksamhetsutveckling kan ta längre tid, särskilt om det gäller en ansökan som bygger på samverkan med andra parter. Små kommuner kan också ha haft sämre förutsättningar än större kommuner att ta fram genomarbetade ansökningar, eftersom de ofta saknar de stödfunktioner i form av verksamhetsutvecklare eller liknande som ofta finns i större kommuner.

Att inte fler projekt följts upp och utvärderats, trots att regeringen lyfte fram det som särskilt viktigt, kan bero på att merparten av projekten beviljades relativt små belopp vid tilldelningen av medel. 70 procent av ansökningarna beviljades 500 000 kronor eller mindre, vilket betyder att de flesta hade små resurser för en vetenskaplig utvärdering av verksamheten, av exempelvis högskola eller FoU-enhet. Uppföljning och utvärdering var inte heller en förutsättning för att få del av medlen.

Förslag till förbättringar

Socialstyrelsen bedömer att det behövs fortsatt utvecklingsarbete för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Socialtjänstens arbete inom området är relativt nytt jämfört med områden som

missbruk, äldre och barn, och det behövs nu en långsiktig satsning för att sprida och utveckla verkningsfulla arbetssätt. En sådan satsning bör utgöra en integrerad del av ett bredare utvecklingsarbete för en evidensbaserad socialtjänst.

Om regeringen beslutar om fortsatta satsningar kan de behöva utformas på ett delvis nytt sätt för att stärka ett likvärdigt stöd av god kvalitet i hela landet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Ett steg i den riktningen är att se över formerna för statsbidragen så att vi kan dra nytta av den kunskap, normering och tillsyn som finns i dag, men även att se över behov av samverkan med andra aktörer, till exempel SKL. På så sätt kan ett större, tydligare och effektivare genomslag uppnås, bland annat med stöd av statsbidrag. Nedan föreslår Socialstyrelsen hur fortsatta satsningar kan utformas.

1. Kommunernas utvecklingsarbete integreras i överenskommelsen "Plattform för evidensbaserad praktik"

Socialstyrelsen föreslår att utvecklingen av kommunernas arbete inom området integreras i regeringens och SKL:s överenskommelse "Plattform för arbetet med att utveckla en evidensbaserad praktik inom socialtjänsten". Regeringen och SKL antog överenskommelsen i juni 2010. Avsikten är att långsiktigt och strategiskt bygga upp strukturer för att stärka en evidensbaserad praktik inom socialtjänsten. Det övergripande målet är att individer ska få del av insatser som bygger på bästa tillgängliga kunskap. En av utgångspunkterna är att kommunerna får kontinuerligt och systematiskt stöd i utvecklingsarbetet [13]. Nationella och regionala stödstrukturer för kunskapsutveckling håller för närvarande på att byggas upp. Arbetet hade initialt fokus på äldreområdet, men avsikten är att strukturer ska utformas så att de senare kan omfatta hela socialtjänsten. Under 2011 byggs strukturer för den sociala barn- och ungdomsvården samt missbruk- och beroendevården [14].

Socialstyrelsen föreslår att sakområdet våld i nära relationer integreras i 2012 års överenskommelse mellan regeringen och SKL. Det är viktigt att samordna stödet till socialtjänstens verksamhetsutveckling så långt det är möjligt, och inte bygga upp sidoordnade stödstrukturer. Det innebär också samordningsvinster att verksamhetsutvecklingen av socialtjänstens arbete med barn och unga, äldre och missbruk- och beroende ingår i överenskommelsen.

Enligt överenskommelsen erbjuder regionala utvecklingsledare kommunerna kontinuerligt stöd i utvecklingsarbetet. I projektet Kunskap till praktik [12] ger SKL nationellt kunskapsstöd till de regionala utvecklingsledarna, bland annat genom kompetensutveckling samt erfarenhetsutbyte. Denna struktur kan även stödja kommunernas utveckling av arbetet med våld i nära relationer.

Socialstyrelsen kan bidra med stöd till SKL i genomförandet. Socialstyrelsen kan också ingå i arbetet med att samordna, koordinera och kontinuerligt följa utvecklingen inom området våld mot kvinnor och barn som bevittnat våld vid "Forum för projektledning och samordning" som ska utvecklas enligt 2011 års överenskommelse mellan regeringen och SKL [14]. Länssty-

relserna har också en viktig funktion i arbetet, eftersom de sedan flera år har uppdrag inom området. De har bland annat uppdrag som gäller hedersrelaterat våld och förtryck samt samordning av länens arbete inom området, utöver uppdraget att fördela de nu aktuella utvecklingsmedlen för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Regionalt stöd till kommunerna

Socialstyrelsen föreslår en överenskommelse där SKL genom regionala utvecklingsledare stödjer kommunerna att införliva följande material från Socialstyrelsen

- allmänna råd (SOSFS 2009:22) om socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld och tillhörande handbok (planerad publicering sommaren 2011)
- bedömningsinstrument som en del i arbetet med att identifiera, utreda och bedöma risker och behov av insatser
- kommande utvärderingar av insatser för våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld och män som utövat våld
- kommande utbildningsmaterial om våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning respektive missbruksproblem.

Om ytterligare utvecklingsmedel fördelas är det också viktigt att kommunerna erbjuds stöd av regionala utvecklingsledare att planera och genomföra projekt.

2. Fördelningen av utvecklingsmedel flyttas från länsstyrelserna till Socialstyrelsen

Vid eventuellt ytterligare satsningar på utvecklingsmedel föreslår Socialstyrelsen att fördelningen av medel flyttas från länsstyrelserna till Socialstyrelsen. Syftet är att uppnå en likvärdig verksamhet av god kvalitet över hela landet som motverkar skillnader i servicenivå mellan kommunerna för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. För att bidra till kunskapsutvecklingen kan Socialstyrelsen utifrån en nationell överblick fördela medel till liknande projekt i olika kommuntyper samt initiera vetenskapliga utvärderingar på nationell nivå då det är lämpligt. Enhetliga bedömningsgrunder av ansökningarna kan också tas fram på ett resurseffektivt sätt. Socialstyrelsen har också goda förutsättningar att bedöma ansökningarna utifrån allmänna råd (SOSFS 2009:22) om socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld, tillhörande handbok, resultat från tillsyn samt övrig kunskapsutveckling inom området. Vid kontakt med länsstyrelserna framkommer dock att de vill fortsätta att fördela medlen till kommunerna.

3. Utvecklingsmedel till ideella föreningar fördelas genom riksorganisationerna

Socialstyrelsen förslår att eventuellt ytterligare utvecklingsmedel för att stärka ideella föreningar fördelas genom riksorganisationer, istället för som tidigare via kommuner. Detta skulle innebära att verksamheten i lokala fö-

reningar kan utvecklas utifrån organisationernas egen uppfattning om utvecklingsbehov, och utan att föreningar står i beroendeställning till kommunen. Detta ökar möjligheten att föreningars utvecklingsidéer förverkligas, vilket kan öka mångfalden av insatser och bidra till utvecklingen av nya arbetssätt. Det kan också främja att kommuner utvecklar sin egen verksamhet inom området.

Fördelningen av medel kan ske enligt förordningen (1998: 1814) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området. Sedan 2010 är minst hälften av det beviljade bidraget öronmärkt för lokala medlemsjourer, då det gäller Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sveriges (Roks) och Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR). Det finns inget formellt hinder mot att detsamma kan gälla även för andra riksorganisationer inom området, exempelvis Brottsofferjourernas riksförbund. Ideella föreningar som inte är anslutna till en riksorganisation får däremot inte del av statsbidraget enligt förordningen. Enligt bestämmelserna i förordningen fördelas statsbidraget i huvudsak till riksorganisationer som har regional eller lokal verksamhet i minst tio län.

4. Utvecklingsmedel fördelas för att sprida och utveckla verksamma metoder och arbetssätt

Socialstyrelsen föreslår att eventuellt fortsatta utvecklingsmedel fördelas till verksamheter som kan fungera som goda och lärande exempel till nytta för alla som bedriver verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Det är viktigt att regeringens mål med satsningen till såväl kommuner som riksorganisationer är tydliga och att det framgår vilken verksamhet som medlen avser att stödja. Socialstyrelsen föreslår att utvecklingsmedel fördelas med syfte att

- stödja tillämpningen av arbetssätt och metoder som bygger på bästa tillgängliga kunskap
- stimulera utveckling av nya metoder och arbetssätt med vetenskapligt stöd inom områden där det inte finns utvärderade metoder idag.

Medel kan exempelvis fördelas till verksamheter som avser att

- tillämpa bedömningsinstrument som tagits fram av Socialstyrelsen
- tillämpa den kunskap som tas fram i Socialstyrelsens utvärderingar av insatser för våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld och män som utövat våld
- utveckla målgruppsanpassade insatser för våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper, till exempel våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
- utveckla tillfälliga boenden med anpassat stöd till våldsutsatta kvinnor i särskilt utsatta och sårbara grupper, till exempel våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- utveckla metoder och rutiner för att bättre uppmärksamma barn vars förälder utsatts för våld
- utveckla metoder för uppsökande arbete

När medel fördelas är det angeläget att ta hänsyn till de brister som identifierats i Socialstyrelsens nationella tillsyn inom området. Samverkan med andra parter kan också vara viktigt att prioritera, till exempel samverkan mellan kommuner och mellan kommuner och hälso- och sjukvården.

Lokal uppföljning och extern utvärdering

Det är viktigt att projekten får tillräckliga resurser för att dokumentera och göra lokala uppföljningar av verksamheten. Projekten bör också utvärderas vetenskapligt för att sedan kunna spridas om de visar sig vara effektiva.

Kunskapsspridning

Det är angeläget att den kunskap som skapas i projekten sprids på ett systematiskt sätt. En av kanalerna för detta kan vara Socialstyrelsens webbaserade kunskapsstöd.

Långsiktighet

Socialstyrelsen föreslår att eventuellt fortsatta satsningar inom området görs långsiktiga. Det tar tid att uppnå en hållbar förändring av arbetssätt [9]. Vi föreslår att fortsatta satsningar pågår minst tre år.

Kommunal medfinansiering

Socialstyrelsen föreslår att en viss medfinansiering krävs av kommuner som ansöker om utvecklingsmedel. Detta kan öka möjligheten att framgångsrikt utvecklingsarbete införlivas i ordinarie verksamhet efter projekttiden. Den egna insatsen kan förslagsvis vara 50 procent det första projektåret, för att därefter successivt öka.

5. Samordning av utvecklingsmedel med liknande syfte

Socialstyrelsen föreslår att regeringskansliet samordnar eventuellt ytterligare utvecklingsmedel med andra bidrag med liknande syfte, genom att minska antalet bidrag. Detta skulle minska kommunernas administration i samband med ansökan och återrapportering och kunna leda till en ökad samordning av verksamhetsutvecklingen. Det skulle också öka möjligheten att dra slutsatser av de sammantagna resultaten av satsningar på utvecklingsmedel för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Referenser

1. Folkhälsorapport 2009. Stockholm: Socialstyrelsen; 2009.
2. Socialstyrelsen. När mamma blir slagen: att hjälpa barn som levt med våld i familjen. Stockholm: Socialstyrelsen; 2005
3. Statliga medel till kommunernas arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Delrapport. Stockholm: Socialstyrelsen; 2008.
4. Fördelade utvecklingsmedel till stöd för våldsutsatta kvinnor 2007–2008. Delrapport 2. Stockholm: Socialstyrelsen; 2009.
5. Redovisning av fördelade utvecklingsmedel för att förstärka kvinnojourverksamheter och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och deras barn 2007–2009. Stockholm: Socialstyrelsen; 2010.
6. BRÅ. Statistik om brottslighet. Hämtad 2011-03-18 från www.bra.se/anmalda/brott/statistik om brottslighet.
7. Våld mot kvinnor och män i nära relationer. Våldets karaktär och offrens erfarenheter av kontakt med rättsväsendet. Stockholm: Brottsförebyggande rådet; 2009. Rapport 2009:12.
8. Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld – Alla kommuners ansvar. Slutrapport från nationell tillsyn 2008–2009. Stockholm: Socialstyrelsen; 2009.
9. Roselius M, Sundell K, red. Att förändra socialt arbete. Forskare och praktiker om implementering. Stockholm: Gothia Förlag; 2008.
10. Guldbrandsson K. Från nyhet till vardagsnytta – om implementeringens sköna konst. En forskningssammanställning. Mölnlycke: Statens folkhälsoinstitut; 2007. Rapport 2007:20.
11. Social barnavård i förändring. Slutrapport från BBIC-projektet. Västerås: Socialstyrelsen; 2008.
12. Kunskap till praktik. En uppbyggnad av ett kvalificerat stöd för kommuner och landsting för utveckling av missbruks- och beroendevård. Stockholm: SKL; 2010.
13. Plattform för arbetet med att utveckla en evidensbaserad praktik i socialtjänstens område – en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. Bilaga till protokoll vid regeringssammanträde 2010-06-17.
14. Stöd till en evidensbaserad praktik för god kvalitet inom socialtjänstens område – överenskommelse 2011 mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. Bilaga till protokoll vid regeringssammanträde 2011-01-27.

Bilagor

Bilaga 1. Beskrivning av metoder

Uppföljning av 2007–2009 års satsning

Granskning av del- och slutrapporter

Socialstyrelsen har använt delar av kommunernas del- och slutrapporter som underlag för uppföljningen. Socialstyrelsen begärde att länsstyrelserna skickade in dessa. Återrapporter som inkom senast den 1 november 2010 ingår i redovisningen.

Eftersom blanketterna för återrapportering reviderades inför varje ny medelstilldelning har kommunerna återrapporterat på olika blanketter: dels för 2007 och 2008, dels för 2009. Blanketterna för 2007 och 2008 bestod främst av öppna frågor (bilaga 4), medan 2009 års blanketter bestod av både kryssfrågor och öppna frågor (bilaga 5). För att få en enhetlig bild av den verksamhet som genomförts kategoriserade Socialstyrelsen innehållet i 2007 och 2008 års återrapporteringar i olika typer av insatser, målgrupper etc. i enlighet med blanketten för 2009 års medel. Vi bearbetade också innehållet i 2009 års återrapporteringar något för att åskådliggöra information om vissa typer av insatser, till exempel antalet nya mottagningar och kvinnofridssamordnare. Dessutom bearbetade vi återrapporteringarna då det till exempel var uppenbart att en och samma insats hade beskrivits flera gånger (exempelvis när utbildningsinsatser beskrevs under både kategorin ”förebyggande arbete” och kategorin ”utbildning”). Alla återrapporteringar var inte heller kompletta, och vissa kommuner hade inte använt de särskilda blanketter som tagits fram. Socialstyrelsen begärde därför vissa kompletteringar från länsstyrelserna och kommunerna, som infogades i de bearbetade återrapporteringarna.

Granskning av nuläges- och problembeskrivningar

Socialstyrelsen har granskat flertalet nuläges- och problembeskrivningar i 2007 och 2008 samt 2009 års ansökningar. Vi granskade 280 av de 309 ansökningar som gällde 2007 och 2008 års medel, och 218 av de 221 ansökningar som gällde 2009 års medel. De ansökningar som inte granskades kom in efter att den statistiska bearbetningen gjorts och togs därför inte med.

Enkät till ideella föreningar

Socialstyrelsen skickade ut en enkät till ideella föreningar med frågor om hur deras samverkan med kommunen hade fungerat i samband med ansökan om medel år 2007 och 2008. Enkäten skickades ut till alla ideella föreningar som verkade i kommuner som ansökt om medel år 2007 och 2008 och som var medlemmar i någon av riksföreningarna Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR), Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige

(Roks)och Brottsofferjourernas riksförbund (BOJ). Enkäten skickades ut i april 2008 och bestod av tre frågor (bilaga 6). Endast 96 av de 269 enkäterna besvarades dock, vilket betyder att vi inte kan dra några generella slutsatser utifrån svaren, utan endast se dem som exempel på synpunkter från ideella föreningar.

Intervjuer med kommuner som inte sökt medel

Socialstyrelsen har telefonintervjuat företrädare för 28 (av totalt 43) kommuner som inte ansökt om medel år 2007 och 2008. Syftet var att ta reda på varför kommunerna avstått från att ansöka och vilket stöd de kunde erbjuda målgrupperna. Intervjuerna genomfördes under mars och april 2009 med den ansvariga chefen vid socialtjänsten, eller den person som chefen hänvisade till. Vi använde en kortare intervjuguide som stöd vid intervjuerna (bilaga 7).

Insamling av material från länsstyrelserna

Socialstyrelsen har samlat in material från länsstyrelserna genom intervjuer, möten och en enkät. Länsstyrelserna intervjuades vid två tillfällen: våren 2008 och vid årsskiftet 2009/2010. Syftet var att undersöka hur länsstyrelserna genomfört uppdraget att fördela medlen, till exempel hur de informerat om medlen och bedömt kommunernas ansökningar. Vi använde ett intervjuformulär som skickades till länsstyrelserna två – tre veckor före intervjuerna (bilaga 8 och 9). Flera frågor var desamma vid båda intervjuerna.

Socialstyrelsen har också bjudit in företrädare för länsstyrelserna till två möten. Vid det första mötet i februari 2010 diskuterades hur utformningen av satsningen fungerat samt vad som var viktigt att tänka på vid fortsatta satsningar. Vid det andra mötet i oktober 2010 diskuterades utvecklingen i länet, vad som varit positivt samt svårigheter och hinder. En fråga ställdes om det fanns kommuner i länet som tidigare varit mindre aktiva i arbetet med våld i nära relationer, men som länsstyrelserna bedömde utvecklat sitt arbete på ett bra sätt med stöd av medlen 2007–2009. De länsstyrelser som inte kunde närvara på mötet fick möjlighet att svara på frågan via e-post.

En enkät skickades också till alla länsstyrelser i januari 2011. Där ställdes frågor om hur länsstyrelserna hade följt upp projekten, till exempel om de gett kommunerna stöd i att nå projektmålen och om de spridit kunskap från projekten (bilaga 10).

Socialstyrelsen har också begärt att få in ekonomisk redovisning av länsstyrelserna.

Kommunbesök

Socialstyrelsen har under åren 2008–2011 gjort flera besök i kommuner. Syftet har varit att få djupare kunskaper om möjligheter, hinder och utmaningar i utvecklingsarbetet i kommunerna.

Redovisning av fördelningen av 2010 års medel

Socialstyrelsens redovisning av hur 2010 års medel fördelades bygger i huvudsak på länsstyrelsernas sammanställningar av beviljade ansökningar (bi-

laga 9). I sammanställningarna fanns uppgifter om till exempel de beviljade projektens målgrupper och verksamhet. De sammanställningar som kom in senast den 1 november 2010 finns med i Socialstyrelsens underlag och har bearbetats statistiskt. Länsstyrelserna har också rapporterat till Socialstyrelsen hur de fördelat 2010 års medel. I januari 2011 frågade Socialstyrelsen dessutom länsstyrelserna via en enkät hur många av länens projekt som hade kommit i gång (bilaga 10).

Bilaga 2. Genomförda projekt

Följande projekt har genomförts med 2007–2009 utvecklingsmedel för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Tabell 10: projekt som återrapporterat verksamhet som genomförts med stöd av medel 2007–2009

Län	Kommun	Projektnamn/inriktning
BLEKINGE	KARLSBORG	Projekt Bryggan Kvinnohuset och kvinnojouren Tranan
BLEKINGE	KARLSHAMN	227
BLEKINGE	KARLSHAMN	Grupp för kvinnor med funktionshinder
BLEKINGE	KARLSHAMN	Utveckling av kvinnojoursverksamheter
BLEKINGE	KARLSKRONA	Våldsutsatta kvinnor och deras barn, tilläggs-ansökan
BLEKINGE	OLOFSTRÖM	Kvinnajoursverksamhet
BLEKINGE	OLOFSTRÖM	Olofströms Kvinnojour
BLEKINGE	OLOFSTRÖM	Olofströms Kvinnojour
BLEKINGE	RONNEBY	Utbildning av kvinnofridsinstruktörer i Ronneby kommun
BLEKINGE	RONNEBY	Sesam
BLEKINGE	RONNEBY	Utredning
BLEKINGE	SÖLVESBORG	Kvinnajouren Embla
BLEKINGE	SÖLVESBORG	Äldre kvinnor och kvinnor med funktionshinder
DALARNA	KOMUNFÖRBUND	Regional handlingsplan för socialtjänsten i dalarnas län
DALARNA	LÄNSSTYRELSEN	Regionalt arbete för kvinnofrid och ungdomar som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld
DALARNA	LÄNSSTYRELSEN	Trappan
DALARNA	BORLÄNGE	Kris- och våldsmottagningen för män i Falun-Borlänge
DALARNA	BORLÄNGE	Utbildning
DALARNA	FALUN	Utbildningsinsatser
DALARNA	FALUN	Dalarnas Kompetenscentra för arbete mot våld i nära relationer
DALARNA	FALUN	Kompetensutveckling av samverkansgrupp
DALARNA	FALUN	Kris- och våldsmottagningen för män i Falun-Borlänge
DALARNA	FALUN	Kvinnajouren Falun
DALARNA	LEKSAND	Utbildningsinsatser och handlingsplan
DALARNA	LUDVIKA	Heltidsanställd personal till kvinnajouren
DALARNA	LUDVIKA	Sprida information till skolor i invandrargrupper på SFI, handlingsplan m.m.
DALARNA	MALUNGEN-SÅLEN	Ökat välbefinnande hos kvinnor
DALARNA	MORA	Kartläggning och utveckling
DALARNA	MORA	Samverkansprojekt "Våld i nära relation"
DALARNA	RÄTTVIK	Kommunala kvinnojourerna Dådren
DALARNA	SMEDJEBACKEN	Sex och samlevnad
DALARNA	SMEDJEBACKEN	Kompetensutveckling inom kvinnofridsområdet.

DALARNA	ÄLVDALEN	299
GOTLAND	GOTLAND	Familjefrid
GOTLAND	GOTLAND	Boende för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
GOTLAND	GOTLAND	Förstärkning och kvalitetsutveckling av ideell kvinnojourverksamhet
GOTLAND	GOTLAND	Mansforum
GOTLAND	GOTLAND	Utveckling av stöd till våldsutsatta äldre kvinnor och kvinnor med funktionsnedsättning
GÄVLEBORG	KOMMUNFÖRBUND	Utvärdering av behandling av män som utövat våld
GÄVLEBORG	LÄNSSTYRELSEN	Länsstyrelsen Gävleborgs insatser
GÄVLEBORG	BOLLNÄS	Verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
GÄVLEBORG	GÄVLE	Förstudie till hur ett tätare samarbete kan minska mäns våld mot kvinnor och deras barn i Gävle
GÄVLEBORG	GÄVLE	Utvecklingsmedel för att förstärka och kvalitetsutveckla Kvinnojouren Blålockans verksamhet (Basverksamhet, Tjejjouren Vulcana, Kvinnor med invandrabakgrund, Kvinnor med missbruksrelaterad problematik och teaterprojekt Förövare.
GÄVLEBORG	HOFORS	Pjäs för tjejer och killar- förebyggande arbete
GÄVLEBORG	HUDIKSVALL	Utbildning och samverkan kring våld i nära relation
GÄVLEBORG	HUDIKSVALL	Missbrukande kvinnor som utsätts för våld
GÄVLEBORG	HUDIKSVALL	Utbildning och samverkan kring våld i nära relationer
GÄVLEBORG	LJUSDAL	Nollvåld, stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld
GÄVLEBORG	NORDANSTIG	Stärka samarbetet mellan kommun och kvinnojour
GÄVLEBORG	OVANÅKER	Kvinnojouren Ovanåker
GÄVLEBORG	OVANÅKER	Kvinnojouren Ringblomman
GÄVLEBORG	OVANÅKER	Projekt: Barn som bevittnat våld
GÄVLEBORG	SANDVIKEN	Kvinnofrid Västra Gästrikland
GÄVLEBORG	SÖDERHAMN	Ljuspunkten
GÄVLEBORG	SÖDERHAMN	Samverkan med kvinnojouren Stöttan
GÄVLEBORG	SÖDERHAMN	Utveckling av samverkan mellan kommunen och kvinnojouren
HALLAND	FALKENBERG	Förstärka kvinnojourverksamhet och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.
HALLAND	HALMSTAD	Barnfrid
HALLAND	HALMSTAD	Handlingsplan våld i nära relation
HALLAND	HALMSTAD	IMS-metoder, Halmstad
HALLAND	HALMSTAD	Kompetensutveckling
HALLAND	HALMSTAD	Trappan, utb i krissamtal med barn för hallands län
HALLAND	HALMSTAD	Utbildning Caring Dads
HALLAND	HALMSTAD	Utveckling för kvinnojourverksamhet
HALLAND	HYLTE	VINÄRA
HALLAND	KUNGSBACKA	Samverkan individ & familjeomsorg och kvinnojouren i Kungsbacka

HALLAND	KUNGSBACKA	Våldsutsatta kvinnor med omfattande social problematik
HALLAND	LAHOLM	Familjefridsprojektet i Laholm
HALLAND	VARBERG	Utbildningssatsning
JÄMTLAND	KOMUNFÖRBUND	Länsteamet kvinnofrid
JÄMTLAND	KOMUNFÖRBUND	Utveckling av Kvinnojourens verksamhet i Jämtlands län
JÖNKÖPING	LÄNSSTYRELSEN	Nationell konferens kvinnofrid
JÖNKÖPING	EKSJÖ	Handlingsplan
JÖNKÖPING	EKSJÖ	Kvinnojouren Linneorna i Eksjö
JÖNKÖPING	EKSJÖ	stöd till våldsutsatta kvinnor och barn
JÖNKÖPING	GISLAVED	Kvinnojouren Maria
JÖNKÖPING	GISLAVED	Utveckling av Kvinnojouren Maria
JÖNKÖPING	GNOSJÖ	Kvinnofrid GGVV-kommunerna
JÖNKÖPING	GNOSJÖ	Medverkan- kvinnofrid i GGVV (ett kommunalt kvinnofridsprojekt)
JÖNKÖPING	HABO	0-slaget
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Hjälp till självhjälp
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Förstudie om barnahus
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Gruppverksamhet samt kvinnofridsrådgivare
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Studieförbundet vuxenskolan: Glädjetjuven
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Utredning om inrättande av barnahus
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Framtidsverkstad som resurs för volontärarbete vid Kvinnojouren i Jönköping
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Gruppverksamhet för våldsutsatta kvinnor samt tjänst som kvinnofridsrådgivare
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Hjälp till självhjälp - självhjälpsgrupper för kvinnor som upplevt våld i nära relation
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Säkerhetsbedömning och säkerhetsplanering
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Trappansamtal
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Utveckling av stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
JÖNKÖPING	MULLSJÖ	Kvinnojoursverksamhet- Våld i nära relationer
JÖNKÖPING	NÄSSJÖ	Kvinnojouren i Nässjö
JÖNKÖPING	NÄSSJÖ	Kvinnojouren i Nässjö
JÖNKÖPING	TRANÅS	Kvinnojouren Helga
JÖNKÖPING	VAGGERYD	Familjefrid
JÖNKÖPING	VETLANDA	Arbete med stöd till våldsutsatta kvinnor och deras barn
JÖNKÖPING	VÄRNAME	Värnamo tjej- och kvinnojour
JÖNKÖPING	VÄRNAME	Utveckling av Kvinnojouren i Värnamo
KALMAR	HÖGSBY	Kvinnofridsprojektet Frida
KALMAR	KALMAR	ATV, Alternativ Till Våld - Centrum mot våld i nära relationer i södra Kalmar län (f.d. Vingen)
KALMAR	OSKARSHAMN	Signe
KALMAR	VIMMERBY	Förebyggande arbete utifrån Vimmerby kommuns folkhälsoplan, verkstad Våld i nära relationer
KALMAR	VÄSTERVIK	Spirea
KRONOBERG	KOMUNFÖRBUND	Utvärdering av socialtjänstens insatser i Kronobergs län
KRONOBERG	LJUNGBY	Familjefrid Sunnebo
KRONOBERG	LJUNGBY	Projekt Märta

KRONOBERG	LJUNGBY	Projekt Märta
KRONOBERG	VÄXJÖ	Blenda
KRONOBERG	VÄXJÖ	Familjefrid Kronoberg
KRONOBERG	VÄXJÖ	Kompetensutveckling för personal inom omsorgsförvaltningen
KRONOBERG	VÄXJÖ	Kvinnofridssamordnare
KRONOBERG	VÄXJÖ	Samhällets basuppgift- arbetet mot våld i nära relation i Kronobergs län - nu och i framtiden
NORRBOTTEN	LÄNSSTYRELSEN	Utredning av strukturerad samverkan i länet
NORRBOTTEN	ARVIDSJAUR	Kvinnojour i Arvidsjaur-Arjeplog
NORRBOTTEN	BODEN	Samverkan socialtjänst – kvinnojour
NORRBOTTEN	BODEN	Mångfald
NORRBOTTEN	GÄLLIVARE	Kvinnojouren Nike
NORRBOTTEN	HAPARANDA	Kvinnojouren Vera i Haparanda
NORRBOTTEN	JOKKMOKK	Stöd till kvinnojoursverksamhet
NORRBOTTEN	KALIX	Kalix kvinnofrid
NORRBOTTEN	KIRUNA	Kruna kommun och tjej-kvinnojouren: Utveckling kvinnojoursverksamhet
NORRBOTTEN	LULEÅ	Barnverksamhet
NORRBOTTEN	LULEÅ	IDAP-partnerkontakt
NORRBOTTEN	LULEÅ	Partnerstödskontakt
NORRBOTTEN	LULEÅ	Utveckling av tjejjouren
NORRBOTTEN	LULEÅ	Projekt Barnverksamhet
NORRBOTTEN	LULEÅ	Utbildningssatsningar hos socialtjänstens personal om problemen och komplexiteten i våldet mot kvinnor och barn
NORRBOTTEN	PAJALA	Kvinnofrid i Pajala
NORRBOTTEN	PAJALA	Kvinnofrid i Pajala
NORRBOTTEN	PITEÅ	301
NORRBOTTEN	PITEÅ	FRIDA
NORRBOTTEN	ÄLVSBYN	Utbildning och stöd till kvinnojour
NORRBOTTEN	ÖVERKALIX	Att stärka kvinnojouren
NORRBOTTEN	ÖVERKALIX	Stärka Kvinnojouren Athena
SKÅNE	BURLÖV	Familjefrid
SKÅNE	BÅSTAD	Kvinnofrid/Kriscentrum för män
SKÅNE	ESLÖV	Våld i nära relationer
SKÅNE	HELSINGBORG	Helsingborgs brottsofferjour: Stöd åt kvinnor med våld i nära relationer
SKÅNE	HELSINGBORG	Frida kvinnofrid
SKÅNE	HELSINGBORG	Lokal, husmor, barnansvarig, hitta i svenska samhället grupp
SKÅNE	HELSINGBORG	Projekt Frida
SKÅNE	HELSINGBORG	Utvecklingsmedel för kvinnojoursverksamhet
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Familjefridsprojektet
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Kvinnohusprojektet/Frida Kvinnojour
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Familjefridsprojektet Hässleholm
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Kvinnohusprojektet Hässleholm
SKÅNE	HÖGANÄS	Höganäs Kvinnojour:
SKÅNE	HÖGANÄS	Kvinnojouren Höganäs
SKÅNE	HÖRBY	Handlingsplan
SKÅNE	KRISTIANSTAD	Projekt Kvinnofrid
SKÅNE	LANDSKRONA	Kvinnofridsprojektet

SKÅNE	LUND	Förstärka och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och deras barn.
SKÅNE	LUND	Stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
SKÅNE	MALMÖ	FemCenter
SKÅNE	MALMÖ	Utbildning Malmö högskola
SKÅNE	MALMÖ	ATIM Kvinnjour
SKÅNE	MALMÖ	Anställda på Tjejjouren i Malmö
SKÅNE	MALMÖ	FemCenter
SKÅNE	MALMÖ	Fribo/ målgrupp våldsutsatta, missbrukande och hemlösa kvinnor
SKÅNE	MALMÖ	Informations- och motivationsarbete på Kriscentrum för män i Malmö
SKÅNE	MALMÖ	Kvalitetsutveckling av kvinnojoursverksamhet
SKÅNE	MALMÖ	Tillfälligt boende för män som har använt våld mot närstående
SKÅNE	MALMÖ	Utbildning Malmö högskola
SKÅNE	MALMÖ	Utbildning av personal inom SDF Vård och Omsorg/loF om våld mot äldre kvinnor och kvinnor med funktionshinder i syfte att implementera stadsdelens utarbetade handlingplan
SKÅNE	MALMÖ	Utvecklingsarbete på Kriscentrum för våldsutsatta kvinnor och deras barn.
SKÅNE	MALMÖ	Öppen verksamhet- träffpunkt för missbrukande våldsutsatta kvinnor i Malmö
SKÅNE	SJÖBO	Brottsoffer- och kvinnojouren i Ystad
SKÅNE	SJÖBO	Våld i nära relationer och stöd till Brottsoffer och kvinnojouren
SKÅNE	SKURUP	Våld i nära relationer och stöd till Brottsoffer och kvinnojouren
SKÅNE	STAFFANSTORP	Projekt avseende Våld i nära relation
SKÅNE	SVALÖV	Projekt Kvinnofrid
SKÅNE	TOMELILLA	Handlingsplan
SKÅNE	TOMELILLA	Lokal samverkan för kvinnofrid
SKÅNE	TRELLEBORG	Kvinnajours projekt
SKÅNE	TRELLEBORG	Mansprojektet
SKÅNE	YSTAD	Våld i nära relationer samt stöd till Brottsoffer-kvinnajouren
SKÅNE	ÄNGELHOLM	Kvinnofrid
SKÅNE	ÄNGELHOLM	Kvinnofrid och Kriscentrum för män
SKÅNE	ÅSTORP	Våldsutsatta kvinnor o deras barn/handlingsplan
SKÅNE	ÖRKELLJUNGA	Kvinnajoursverksamheter 2007-2008
SKÅNE	ÖRKELLJUNGA	Kvinnajoursverksamhet
STOCKHOLM	LÄNSSTYRELSEN	Utbildning om våldsutsatta kvinnor med funktionshinder
STOCKHOLM	LÄNSSTYRELSEN	Våld i nära relation med barnen i fokus - Projektet genomförs av Länsstyrelsen i Stockholms län
STOCKHOLM	BOTKYRKA	Mamma-barn-projektet
STOCKHOLM	BOTKYRKA	Samordning av kvinnofrid
STOCKHOLM	HANINGE	PROJEKT KVINNOFRID- delprojekt Familjebehandlare
STOCKHOLM	HANINGE	PROJEKT KVINNOFRID - delprojekt socialsekreterare/ barngruppsledare på familjecen-

		tral
STOCKHOLM	HANINGE	Projekt Kvinnofrid - delprojekt Kvinnotots
STOCKHOLM	HANINGE	Projekt Kvinnofrid - delprojekt samordnare, barnlots och kvinnostödare
STOCKHOLM	HUDDINGE	Projekt Kvinnofrid
STOCKHOLM	HUDDINGE	Projekt Kvinnofridsteam
STOCKHOLM	JÄRFÄLLA	Irakiska Kommittén för Kvinnors Rättigheter (IKKR)
STOCKHOLM	JÄRFÄLLA	Kvinnofridsmottagningen.
STOCKHOLM	JÄRFÄLLA	Tjejjouren
STOCKHOLM	LIDINGÖ	Röda Korsets Kvinnojour
STOCKHOLM	NACKA	Barnverksamhet för barn som bevittnat våld
STOCKHOLM	NACKA	Samordnare för våld i nära relationer
STOCKHOLM	NACKA	Utveckling av Mansmottagningens verksamhet - Pappagrupp mot våld i nära relation
STOCKHOLM	NYNÄSHAMN	Kvinnojouren
STOCKHOLM	NYNÄSHAMN	Samverkan kring våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
STOCKHOLM	SIGTUNA	Förstärkt kvinnofridsarbete Sigtuna Kvinnojour
STOCKHOLM	SIGTUNA	Norrorts brottsofferjour: Utbildningsinsatser för jourens stödpersoner
STOCKHOLM	SOLLENTUNA	Kvinnofridsprojekt/MSN-projektet
STOCKHOLM	SOLLENTUNA	Utveckling av verksamhet vid Sollentuna kvinnojour, SKJ
STOCKHOLM	SOLNA	Barncentrum Västerort
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Jourlägenhet
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Kvalitetsutveckling kriscentrum
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Mellanboende Hässelby-Vällingby
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Samverkan mot trafficking
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Stiftelsen unga kvinnors värn
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Anställning inom Stockholms tjejjour
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Anställning inom Västerorts Kvinnojour
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Athena Kvinnofridsprojekt
STOCKHOLM	STOCKHOLM	FIA -projektet - Kvinnor som har funktionshinder pga av sexuella övergrepp
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Förstärkning Alla Kvinnors Hus grundverksamhet
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Förstärkning av Terrafem Stockholm
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Gruppbehandling för våldsamma män / Manscentrum i Stockholm samarbetsprojekt
STOCKHOLM	STOCKHOLM	IRK JOUR
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Jouren Somaya: Fortsatt stöd till barn som bevittnat våld/ Förstärkning av samordningsfunktionen
STOCKHOLM	STOCKHOLM	KVINNOFRID
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Kvinnofrid i Enskede-Årsta-Vantör
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Kvinnofrid i samverkan inom Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Mellanboendeprojektet
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Projekt "Säkrare Pappor" (tidigare Caring Dads)
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Relationsvårdscentrum
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Rutiner och metoder för att möta män som utövar våld i nära relationer

STOCKHOLM	STOCKHOLM	Terrafem Stödboende - ett steg 2 boende för unga kvinnor som utsatts för våld i nära relation/hemmet
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Våld i nära relationer
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Våldutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Barngrupper på Ersta fristad
STOCKHOLM	STOCKHOLM	RFHL/ Qjouren - Start av kvinnojour för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem.
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Älvsjö Kvinnofridsprojekt
STOCKHOLM	SUNDBYBERG	Stjärnjouren: Kontaktjour och stödverksamhet
STOCKHOLM	SUNDBYBERG	Stjärnjouren, Sundbybergs tjejjour
STOCKHOLM	SUNDBYBERG	Stödteam för våldutsatta kvinnor med eller utan eget missbruk
STOCKHOLM	SÖDERTÄLJE	Fridsam och Kvinnojourens lokal och Manfred
STOCKHOLM	TYRESÖ	Kvinnofridsprojektet
STOCKHOLM	TYRESÖ	Kvinnofridsgrupp
STOCKHOLM	TYRESÖ	Utbildning i samtalsmetoden Trappan
STOCKHOLM	UPPLANDSBRO	Samordnare på kvinnojouren
STOCKHOLM	UPPLANDSVÄSBY	Familjevårdsteam Nordväst
STOCKHOLM	UPPLANDSVÄSBY	Utvecklingsmedel till kvinnojouresverksamheter
STOCKHOLM	VALLENTUNA	Utveckling av kvinnojouren i Vallentuna
STOCKHOLM	VALLENTUNA	Utvecklingsmedel för kvinnojouresverksamhet i Vallentuna
STOCKHOLM	VALLENTUNA	Våld i närrelationer - stöd och förändring
STOCKHOLM	VÄRMDÖ	Nacka Värmdö Kvinnojour
STOCKHOLM	VÄRMDÖ	Kvinnogrupsverksamhet/Kvinnogrupper
STOCKHOLM	ÖSTERÅKER	Utvecklingsmedel till kvinnojouresverksamhet
SÖDERMANLAND	LÄNSSTYRELSEN	Länsprojektet "Sörmland för Barn- och Kvinnofrid"
SÖDERMANLAND	LÄNSSTYRELSEN	Länsprojektet "Sörmland för Barn- och Kvinnofrid"
SÖDERMANLAND	ESKILSTUNA	Kvinnojouren MOA
SÖDERMANLAND	ESKILSTUNA	Mansmottagning Eskilstuna
SÖDERMANLAND	FLEN	Kvinnofrid
SÖDERMANLAND	FLEN	Start av Kvinnojouren Malva
SÖDERMANLAND	KATRINEHOLM	Mansmottagningen i Katrineholm i samverkan med Flen och Vingåker
SÖDERMANLAND	KATRINEHOLM	Katrineholm barnverksamhet och utbildning
SÖDERMANLAND	KATRINEHOLM	Mansmottagningen
SÖDERMANLAND	KATRINEHOLM	Stöd till våldsutsatta kvinnor i missbruks- och beroendemiljöer
SÖDERMANLAND	NYKÖPING	Nyköpings Kvinnojour
SÖDERMANLAND	NYKÖPING	Mammastöd
SÖDERMANLAND	NYKÖPING	Fredman
SÖDERMANLAND	STRÄNGNÄS	Handlingsplan
SÖDERMANLAND	STRÄNGNÄS	Lokalt arbete gällande våld i nära relationer
UPPSALA	HEBY	Samverkan kvinnofrid/barngrupper
UPPSALA	HEBY	Sommarläger
UPPSALA	HÅBO	Utbildning av personal och frivilligarbetare
UPPSALA	TIERP	Kvinnojouresprojektet i Tierp

UPPSALA	UPPSALA	Famnen: Implementering av handläggningsrutiner om s.k. hedersrelaterat våld
UPPSALA	UPPSALA	Gömda men inte glömda
UPPSALA	UPPSALA	MinnaMarie-från isolering till gemenskap uppsala stadsmission/diakonistiftelsen/föreningen Minna Uppsala
UPPSALA	UPPSALA	Partnerprojektet och pappaprogrammet
UPPSALA	UPPSALA	Projekt MinnaMarie- från isolering till gemenskap
UPPSALA	UPPSALA	SELMA- ett projekt om våld mot kvinnor med funktionshinder
UPPSALA	UPPSALA	Uppsala Kvinnojour
VÄRMLAND	ARVIKA	Kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och deras barn
VÄRMLAND	ARVIKA	Kvinno- och tjejjouren i Arvika, Eda och Årjäng
VÄRMLAND	ARVIKA	Kvinnojoursverksamhet Västvärmland
VÄRMLAND	FILIPSTAD	Filippa
VÄRMLAND	FILIPSTAD	Filipstads Kvinnojour
VÄRMLAND	FORSHAGA	Handlingsplan
VÄRMLAND	FORSHAGA	Utbildningssatsning
VÄRMLAND	HAGFORS	Handlingsplan och rutiner för socialtjänsten i Hagfors och Munkfors
VÄRMLAND	HAMMARÖ	Brottsofferjouren i södra Värmland
VÄRMLAND	HAMMARÖ	Brottsofferjouren
VÄRMLAND	HAMMARÖ	Kvinnojouren Alla kvinnors hus i Karlstad
VÄRMLAND	HAMMARÖ	Alla kvinnors hus i Karlstad
VÄRMLAND	KARLSTAD	Kompetenshöjning
VÄRMLAND	KARLSTAD	Alla Kvinnors hus:
VÄRMLAND	KARLSTAD	Stödcentrum och tillfälligt boende Nyckeln
VÄRMLAND	KRISTINEHAMN	Projekt Kvinnofrid
VÄRMLAND	KRISTINEHAMN	Samverkan kommun och Brottsofferjour
VÄRMLAND	MUNKFORS	Duvslaget
VÄRMLAND	MUNKFORS	Krismottagning för män, kvinnor och barn i norra Värmland
VÄRMLAND	SUNNE	Gemensam policy i kommunen
VÄRMLAND	TORSBY	Torsby Kvinnojour
VÄRMLAND	TORSBY	Kvinnojouren nordvärmland
VÄRMLAND	TORSBY	Torsby kvinnojour
VÄSTERBOTTEN	DOROTEA	Samverkan och rutiner Dorotea och Åsele
VÄSTERBOTTEN	DOROTEA	Utbildning och stöd
VÄSTERBOTTEN	LYCKSELE	SOKS socialtjänst och kvinnojour i samverkan
VÄSTERBOTTEN	LYCKSELE	Samverkan mot våld
VÄSTERBOTTEN	MALÅ	Projekt utbildning för invandrakvinnor
VÄSTERBOTTEN	SKELLEFTEÅ	Samverkan i kvinnofridsfrågor
VÄSTERBOTTEN	SKELLEFTEÅ	Centrum för kvinnofrid (projektår 2)
VÄSTERBOTTEN	SKELLEFTEÅ	Projekt Kvinnocentrum
VÄSTERBOTTEN	STORUMAN	Förstärka kvinnojoursverksamheten och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
VÄSTERBOTTEN	STORUMAN	Kvinnojouren Storuman
VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Centrum mot våld samt kvinnojouren
VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Centrum mot våld

VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Kvinnojoursverksamhet Umeå
VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Uppsökande Kvinnojour för kvinnor med missbruk
VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Konferens
VÄSTERBOTTEN	VILHELMINA	Vilhelmina Kvinnojour
VÄSTERBOTTEN	VILHELMINA	Kvinnojoureren i Vilhelmina "Mäns våld mot kvinnor medel"
VÄSTERBOTTEN	VILHELMINA	Vilhelmina Kvinnojour
VÄSTERBOTTEN	VÄNNÄS	Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, arbetsgrupp i samverkan Vindeln, Bjurholm och Vännäs kommun samt hälsocentralen Tre Älvar
VÄSTERBOTTEN	VÄNNÄS	Mäns våld mot kvinnor och barn i nära relationer. Samverkan mellan Vindeln, Bjurholm och Vännäs kommun samt Hälsocentralen Tre Älvar.
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	Härnösands tjejjour Gaija
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	Kvinnojouren Härnösand
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	Tjejjouren Gaia
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	TUVA/Kvinnojoursverksamhet
VÄSTERNORRLAND	KRAMFORS	Brottsofferjouren Kramfors
VÄSTERNORRLAND	KRAMFORS	Brottsofferjouren kramfors
VÄSTERNORRLAND	KRAMFORS	Kramfors kvinnoforum
VÄSTERNORRLAND	KRAMFORS	Kvinnoforum Kramfors
VÄSTERNORRLAND	SOLLEFTEÅ	IFO våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
VÄSTERNORRLAND	SOLLEFTEÅ	IFO-Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, Sollefteå kommun
VÄSTERNORRLAND	SOLLEFTEÅ	Kvinnojouren Amanda – Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
VÄSTERNORRLAND	SUNDSVALL	Kvinnofridsprojektet
VÄSTERNORRLAND	SUNDSVALL	Kvinnofridsprojektet
VÄSTERNORRLAND	TIMRÅ	Föreläsningsserie
VÄSTERNORRLAND	TIMRÅ	Handlingsprogram, samtalsgrupper och stöd till kvinnojour.
VÄSTERNORRLAND	ÄNGE	Utsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.
VÄSTERNORRLAND	ÖRNSKÖLDSVIK	Kvinnojouren Örnsköldsvik
VÄSTMANLAND	LÄNSSSTYRELSEN	Länssstyrelsebroshyr, Våld i nära relation
VÄSTMANLAND	FAGERSTA	Utveckling av kvinnojourens verksamhet
VÄSTMANLAND	FAGERSTA	Tjejjouren Athena
VÄSTMANLAND	FAGERSTA	Projekt Integration-Anhöriginvandring, PIA-projektet
VÄSTMANLAND	FAGERSTA	Utveckling av tjejjour
VÄSTMANLAND	HALLSTAHAMMAR	Kvalitetshöjning inom IFO- våldsutsatta kvinnor
VÄSTMANLAND	HALLSTAHAMMAR	Kvinnojour i Hallstahammar och Surahammar
VÄSTMANLAND	HALLSTAHAMMAR	Kvalitetshöjning inom IFO - våldsutsatta kvinnor 2
VÄSTMANLAND	HALLSTAHAMMAR	Kvinnojour i Hallstahammar och Surahammar
VÄSTMANLAND	HALLSTAHAMMAR	Kvinnojouren Kaita
VÄSTMANLAND	HEBY	Kvinnojouren Sala-Heby
VÄSTMANLAND	KÖPING	Samarbete med Kvinnocentrum i Västerås
VÄSTMANLAND	KÖPING	Implementering handlingsplan KAK
VÄSTMANLAND	KÖPING	KA-samarbete med Kvinnocentrum

VÄSTMANLAND	KÖPING	Utbildning av sju gruppleddare och start av gruppverksamhet för barn som bevittnat våld
VÄSTMANLAND	SALA	Utveckling kvinnojour Sala
VÄSTMANLAND	SURAHAMMAR	Handlingsplan och mål för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Kriscentrum för Män i Västmanland, KMV
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Utbildning om våldsutsatta kvinnor
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Utveckling av Tjejjouren Ronja
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Arosdöttrarnas tjej- och kvinnobeskydd
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Utvecklingsarbete i Västerås stad för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och barn som bevittnat våld
VÄSTRA GÖTALAND	KOMUNFÖRBUND	Dialoga relationsvåldscentrum
VÄSTRA GÖTALAND	KOMUNFÖRBUND	En god grund: Rådslag kvinnofrid
VÄSTRA GÖTALAND	KOMUNFÖRBUND	Internutbildning kvinnosamordnare Utväg Västra Götaland
VÄSTRA GÖTALAND	KOMUNFÖRBUND	Myndighetsgemensam metodutveckling/utbildning Utväg Skaraborg
VÄSTRA GÖTALAND	KOMUNFÖRBUND	Skolprojekt Utväg Södra Älvsborg, ert dnr
VÄSTRA GÖTALAND	LÄNSSTYRELSEN	Samverkanskonferens "samordning och samverkan i arbetet med våld i nära relationer
VÄSTRA GÖTALAND	LÄNSSTYRELSEN	Konferens Förstärkt tillsyn av socialtjänstens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
VÄSTRA GÖTALAND	BORÅS	Projekt Kvinnofrid
VÄSTRA GÖTALAND	FALKÖPING	Kvinnofridssamordnare i Falköping
VÄSTRA GÖTALAND	FALKÖPING	Guldkragen samverkan
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Tjejgrupp
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utväg Män
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	30-års jubileum kvinno- och tjejjouren Ada
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	DORIS
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Inköp av leksaker till kvinnohuset Cassandra
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Inköp inventarier
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Inköp inventarier och larmsystem
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Jourplatser till våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem, inom ramen för halvvägshuset Villa vägen ut! Karin
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kartläggning av förekomst av våld
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinnocenter
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinnojouren i Borås: projekt nätverksbygge
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinnojouren i Göteborg: Preventivt arbete
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Lägerverksamhet ADA-jouren
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Strukturerad samtalsbehandling för våldsutsatta kvinnor
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Terrafem: utökad journalsamordnartjänst
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Texttelefoner
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Tillgänglighetsanpassning kvinno-och tjejjouren ADA
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utbildning om våld i samkönade relationer-ADA
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utveckling av mansverksamhet
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	BOJEN, förening för barn och ungdomar som bevittnat våld i hemmet
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Jouren ADA - Barnsamordnartjänst

VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinno-och tjejjouren ADA-Projekt barnansvarig på jouren
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinnojourens Cassandra: jour/beredskapstjänstgöring
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Livskvalitetshöjande insatser på kriscentrum för kvinnor:
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Lägerverksamhet:
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Samverkan till stöd för våldsutsatta kvinnor och barn
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Strukturerad samtalsbehandling för våldsutsatta kvinnor i samarbete med Bojen
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Stöd till lekpedagog på Kriscentrum för kvinnor
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Terrafem - Joursamordnare / informatör
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Tidiga insatser för våldsutsatta kvinnor och barn
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utbildning av nya jourkvinnor Terrafem
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utveckla pedagogiska program
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utvägs boende för män
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Utvärdering av screening för våld i nära relationer på Familjerättsbyrån, Göteborg
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTENE	"Fortsättning på projekt kvinnofrid" inriktning barn som bevitnat
VÄSTRA GÖTALAND	HÄRRYDA	Barngruppsverksamhet på Kvinnojouren Fridborg
VÄSTRA GÖTALAND	KUNGÄLV	Krismottagningar för kvinnor och män samt barnsamordning inom familjerådgivningen
VÄSTRA GÖTALAND	KUNGÄLV	Kvinnojouren Vändpukten Kungälv/Ale
VÄSTRA GÖTALAND	KUNGÄLV	Förstärkning och utveckling av det pågående arbetet runt våld i nära relationer i Kungälv och Ale kommun
VÄSTRA GÖTALAND	LERUM	Nätverk och samsyn i Lerum
VÄSTRA GÖTALAND	LIDKÖPING	Kvinnojouren Linnéan
VÄSTRA GÖTALAND	LIDKÖPING	Utveckling kvinnojouren
VÄSTRA GÖTALAND	MARIESTAD	Utvecklingsprojekt
VÄSTRA GÖTALAND	MARK	Utbildning, handlingsplan och stöd
VÄSTRA GÖTALAND	MELLERUD	Kvinnojouren dal
VÄSTRA GÖTALAND	MUNKEDAL	Förstärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn samt samverkan Kvinnofrid Norra Bohuslän
VÄSTRA GÖTALAND	MÖLNDAL	utbildning om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning
VÄSTRA GÖTALAND	PARTILLE	Kvinnojour/Stödboende/Parsam
VÄSTRA GÖTALAND	PARTILLE	Stödboende, förstärkt kvinnojour och riskbedömningsprogram
VÄSTRA GÖTALAND	SKÖVDE	Kvinnohuset Tranan/barnsamordnare
VÄSTRA GÖTALAND	STENUNGSUND	Samordnar på halvtid
VÄSTRA GÖTALAND	STENUNGSUND	Stöd till barnen på Kvinnojouren och kompetensutveckling
VÄSTRA GÖTALAND	STRÖMSTAD	Kvinnofrid i Norra bohuslän
VÄSTRA GÖTALAND	STRÖMSTAD	Kvinnoverksamhet o samordnarfunktion
VÄSTRA GÖTALAND	STRÖMSTAD	Kvinnofrid Norra Bohuslän
VÄSTRA GÖTALAND	STRÖMSTAD	Lokalt kvinnofridsprojekt Mansmottagning
VÄSTRA GÖTALAND	TIBRO	Eftervårdsprojekt
VÄSTRA GÖTALAND	TJÖRN	Gemensam samordnartjänst samt kompetens-

VÄSTRA GÖTALAND	TJÖRN	utveckling för personal
VÄSTRA GÖTALAND	TROLLHÄTTAN	Stärkt kvinnojoursverksamhet och samverkan
VÄSTRA GÖTALAND	TROLLHÄTTAN	Förstärkt verksamhet och utvecklat stöd
		Förbättrat stöd till våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik
VÄSTRA GÖTALAND	UDDEVALLA	Kvinnojouren Kaprifolen
VÄSTRA GÖTALAND	UDDEVALLA	Kvinnojouren Kaprifolen
VÄSTRA GÖTALAND	UDDEVALLA	Musslan, Projekt Trappan, barn som bevittnat våld
VÄSTRA GÖTALAND	ÅMÅL	Kunskapsutveckling o handlingsplan
VÄSTRA GÖTALAND	ÖCKERÖ	Resursgrupp för kvinnofrid
ÖREBRO	DEGERFORS	Utsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
ÖREBRO	HALLSBERG	78
ÖREBRO	LINDESBERG	Förstärkt kvinnojour Lindesberg
ÖREBRO	NORA	Kvinnojoursverksamhet i Nora
ÖREBRO	ÖREBRO	Stöd till barn på kvinnohuset i Örebro
ÖREBRO	ÖREBRO	Örebro Tjejjour
ÖREBRO	ÖREBRO	Örebro tjejjour
ÖREBRO	ÖREBRO	Stöd till barn på kvinnohuset i Örebro
ÖREBRO	ÖREBRO	Våld i nära relation/behandling män som utövat våld
ÖREBRO	ÖREBRO	Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik
ÖREBRO	ÖREBRO	Örebro mansmottagning- behandling av män som utövar våld i nära relationer
ÖSTERGÖTLAND	FINSPÅNG	Stärka kvinnojoursverksamheten
ÖSTERGÖTLAND	KINDA	Kvinnofridsprojekt Kinda kommun
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	216
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Kvinnofrid Centrala
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Kvinnofrid Centrala inkl Mansmottagning
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik
ÖSTERGÖTLAND	MJÖLBY	Utbildning inom omsorgsförvaltningen
ÖSTERGÖTLAND	MOTALA	Motala Kvinnojour
ÖSTERGÖTLAND	MOTALA	Projekt kvinnofrid
ÖSTERGÖTLAND	MOTALA	Utveckling av kvinnojoursverksamhet
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Akutstöd till barn i det skyddade boendet
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Gruppverksamhet för kvinnor utsatta för våld/sexuella övergrepp
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Hedersrelaterat våld och människohandel
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Kompetenshöjning Våld i nära relationer
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Metodstöd och utvärdering av projektet Elsa
ÖSTERGÖTLAND	SÖDERKÖPING	Kvinnofridsprojektet
ÖSTERGÖTLAND	SÖDERKÖPING	Kvinnofridsprojektet
ÖSTERGÖTLAND	VADSTENA	Utbildning och rutiner
ÖSTERGÖTLAND	VADSTENA	Kvinnojoursverksamheter
ÖSTERGÖTLAND	VALDEMARSVIK	Kvinnofrid i Valdemarsvik
ÖSTERGÖTLAND	ÅTVIDABERG	Kvinnofridsprojekt Åtvidaberg
ÖSTERGÖTLAND	ÅTVIDABERG	Projekt Kvinnofrid, Åtvidaberg

Bilaga 3. Projekt som inte lämnat återrapportering

I tabellen nedan finns en lista på projekt som beviljats medel 2007–2009 men som inte hade kommit in med återrapporteringar till länsstyrelserna senast den 1 november 2010.

Tabell: Projekt som fått medel 2007–2009 men som inte återrapporterats

Kommun	Projektets benämning	Beviljat be- lopp (i kro- nor)
Tierp	Utveckla Liljans systrar	20 000
Tierp	Rekreation för aktiva	10 000
Heby	Frida utveckling av kvinnojoursarbetet	400 000
Heby och Håbo	Utveckling av kunskap och metoder för våldsbe- nägna män	400 000
Uppsala	Individuell behandling i centrum	450 000
Uppsala	En bra början - resurscentrum i Uppsala	875 000
Tanum	Tanum kvinnofrid	440 000
Göteborg	Kvinnohuset Cassandra- jourbereds- kapstjänstgöring	210 000
Lomma	Kvinnofrid	380 000
Kristinehamn, Stor- fors	Stöd till män som utövar våld	280 000
Sunne	Kvinnojouren	200 000
Karlskoga, Degerfors	Kvinnoföreningen	87 000
Karlskoga,	Kvinnohuset Karlskoga	176 000
Hällefors	Projektets benämning saknas	540 000
Örebro län (kommun anges ej)	Utarbetande kvalitetsåtagande	60 000
Länsstyrelsen i Värmland	Kompetensutveckling	300 000
Värmlands kommu- ner i samverkan samt länsstyrelsen	Regional kvinnofridssamordnare	200 000
Totalt		2 373 000

Bilaga 4 Slutrapport 2007/2008

Utvecklingsmedel till kommunerna för att förstärka kvinnojoursverksamheter och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld 2007 – 2008

Kommun	Kontaktperson
Insatsen pågick under tiden:	Telefon
e-postadress	
Namn på projektet/insatsen alt. inriktning	Genomförare av insatsen (om annan än sökande kommun)

1 Måluppfyllelse

Beskriv i vilken utsträckning och på vilket sätt de mål ni har angivit i projektansökan har uppfyllts och om insatsen har nått fram till angivna målgrupper. (Om det finns flera mål, kommentera varje mål separat.)

2 Verksamhet

Beskriv vad som har gjorts under perioden, vilka aktiviteter har ni genomfört. Kommentera om det finns avvikelser från ansökan.

3 Tidplan

Kommentera hur tidsramarna för insatsen har fungerat.

4 Samverkan

Beskriv om och på vilket sätt parterna har uppfyllt sina respektive åtaganden i samarbetsavtalet. Kommentera även om och hur samarbetet har utvecklats i övrigt mellan parterna och om andra parter har involverats.

5 Budget

Kostnader under projektperioden

	Specificera	Kronor
Personal, inkl sociala avgifter mm. ²		
Kostnader för verksamhet ³		
Lokaler		
Administration ⁴		
Utvärdering		
Övrigt, beskriv vad.		

² Avser bruttokostnader för anställd personal inkl sociala avgifter, ej konsultarvoden etc.

³ Alla typer av kostnader, fysiska investeringar, arvoden till konsulter etc., driftskostnader etc.

⁴ Telefonabbonemang, inköp av kontorsutrustning, datorer, mobiler etc.

Summa kostnader		
-----------------	--	--

Finansiering

	Specificera	Kronor
Beviljade projektmedel från länsstyrelsen		
Annan finansiering		

Eventuella kommentarer till budget och utfall

6 Erfarenheter

Kommentera resultaten av insatsen. Finns det positiva eller negativa erfarenheter, eventuella sidoeffekter? Skulle något ha gjorts annorlunda? Finns det faktorer i omgivningen som har påverkat genomförandet av insatsen, vilka, och på vilket sätt har de påverkat insatsen?

Beskriv kortfattat vilka problem och behov ni idag upplever finns när det gäller situationen för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld. Har situationen förändrats sedan ni startade projektet?

7 Fortsättningen

Kommer de genomförda insatserna att fortsätta/permaneras? Kommer de i så fall att ske i samma former som under projektet? Hur kommer de i så fall att finansieras i framtiden? (Har ni för avsikt att söka ytterligare utvecklingsmedel eller finns annan finansiering?)

Underteckande

.....

Ort och datum

.....

Ort och datum

.....

.....

Bilaga 5. Del – och slutrapport 2009

Rapport från projekt som fått medel för utveckling av kvinnojoursverksamheter. I rapporten beskriver du de insatser som genomförts i projektet med stöd av medel ur anslaget för år 2007-2008 och/eller anslaget för år 2009.

Beskriv *samtliga* insatser som genomförts sedan projektet startade. Även om du beskrivit dessa i tidigare rapporter till länsstyrelsen ska du beskriva dem i denna slutrapport.

Så här hanterar du den elektroniska slutrapporten

- Innan du börjar fylla i slutrapporten, spara ner slutrapporten i din dator, namnge med kommunens namn och projektnamn/inriktning på projektet.
- Fyll i slutrapporten (klicka fram med tabtangenten, musen eller piltangenterna. Undvik semikolon och enter i texten).
- Spara den ifyllda slutrapporten i din dator.
- Skicka slutrapporten med e-post och vanlig post till länsstyrelsen.

Fylls i av länsstyrelsen efter att kommunen har fyllt i slutrapporten

Länsstyrelse:	E-post	Länsstyrelsens diarienummer för projektet
Handläggare vid länsstyrelsen, namn:	Telefon	Datum då slutrapporten inkom till länsstyrelsen

Grunduppgifter för projektet

Projektnamn/inriktning på projektet		
Startdatum för projektet åååå-mm-dd	Slutdatum för projektet åååå-mm-dd	Beviljade projektmedel för samtliga projektår, ange belopp: Kr. (Krontal med siffror)
Kontaktperson	Telefon	e-post
Sökande kommun	Ev. stadsdel	Län
Medsökande kommun 1 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 2 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 3 Ev. stadsdel
Medsökande kommun 4 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 5 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 6 Ev. stadsdel
Medsökande kommun 7 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 8 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 9 Ev. stadsdel

Medsökande kommun 10	Medsökande kommun 11	Medsökande kommun 12
Ev. stadsdel	Ev. stadsdel	Ev. stadsdel

**A. Insatser som genomförts med stöd av utvecklingsmedlen för kvinno-
journsverksamhet ur anslaget för år 2007-2009**

1. Förebyggande arbete

Hit räknas insatser som syftar till att minska antalet nya fall av våldsutsatta kvinnor och insatser för att ge stöd i ett tidigt skede. Några exempel är informationsinsatser (foldrar, webb, föreläsningar), uppsökande arbete och gruppriktat arbete för att påverka attityder och värderingar gällande våld i nära relation.

☐ Förebyggande arbete har genomförts

Ange vem/vilka som har genomfört det förebyggande arbetet:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- ☐ Kommun
☐ Frivilligorganisation
☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv det förebyggande arbetet:

Ange målgrupp eller målgrupper:

- ☐ Våldsutsatta kvinnor generellt
☐ Barn som bevittnat våld
☐ Män som utövar våld
☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om det förebyggande arbetet specifikt riktats till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- ☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.
☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
☐ Våldsutsatta äldre kvinnor
☐ Våldsutsatta flickor under 18 år
☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

2. Stöd- och/eller behandlingsinsatser

Hit räknas rådgivning, stöd och behandling som inte ges inom ramen för ett boende. Stöd och behandling inom ramen för ett boende beskriver du under punkterna 3 och 4.

☐ Stöd- och/eller behandlingsinsatser har genomförts

Ange vem eller vilka som utfört insatserna:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- ☐ Kommun
- ☐ Frivilligorganisation
- ☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv stöd- och/eller behandlingsinsatserna:

Ange målgrupp eller målgrupper:

- ☐ Våldsutsatta kvinnor generellt
- ☐ Barn som bevittnat våld
- ☐ Män som utövar våld
- ☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om insatserna *specifikt* riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- ☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
- ☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- ☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- ☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- ☐ Våldsutsatta äldre kvinnor
- ☐ Våldsutsatta flickor under 18 år
- ☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

3. Nytt boende

Hit räknas start av olika typer av boenden, t.ex. tillfälligt boende, jourboende och stödboende.

☐ Nytt boende har startats.

Ange vem eller vilka som driver boendet:

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun.

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv det nya boendet och det stöd som erbjuds där:

Ange antalet platser i det nya boendet:

Skriv siffror

Ange målgrupp eller målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om boendet riktas *specifikt* till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

4. Utveckling av stöd i befintligt boende

Hit räknas insatser som syftar till att förbättra stödet i befintligt boende. Det kan handla om att utöka antalet platser eller förbättra stödet i ett befintligt boende.

☐ Stöd i befintligt boende har utvecklats

Ange vem eller vilka som genomfört insatserna:

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv hur stödet har utvecklats:

Om nya platser inrättats i befintligt boende, ange antalet nya platser:

Skriv siffror

Ange målgrupp eller målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om det utvecklade stödet *specifikt* riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

5. Metodutveckling

Hit räknas utveckling av nya metoder och arbetssätt, t.ex. utveckling av metoder för arbete med våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem eller utveckling av metoder för uppföljning av insatser.

☐ Metodutveckling har genomförts.

Ange vem eller vilka som har genomfört metodutvecklingen:

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv den eller de metoder som utvecklats:

Ange målgrupp eller målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om metodutvecklingen *specifikt* avser kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

6. Inventering

Hit räknas inventering gällande förekomst av och behov hos våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld i en eller flera kommuner .

☐ Inventering har genomförts.

Ange vem eller vilka som utfört inventeringen:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- ☐ Kommun
- ☐ Frivilligorganisation
- ☐ Annan, ange vem eller vilka:

Ange vad som inventerats:

Ange målgrupp eller målgrupper:

(dvs. vilken eller vilka målgrupper som inventeringen har gällt.)

- ☐ Våldsutsatta kvinnor generellt
- ☐ Barn som bevittnat våld
- ☐ Män som utövar våld
- ☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om inventeringen *specifikt* har gällt kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- ☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
- ☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- ☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- ☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- ☐ Våldsutsatta äldre kvinnor
- ☐ Våldsutsatta flickor under 18 år
- ☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

7. Handlingsplan eller rutiner för arbetet med våld i nära relationer

Hit räknas upprättande eller revidering av handlingsplan, rutiner, checklistor och liknande dokument.

☐ Handlingsplan/rutiner har utarbetats

Ange vem eller vilka som har utarbetat handlingsplan/rutiner:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- ☐ Kommun
- ☐ Frivilligorganisation
- ☐ Annan, ange vilken:

Ange handlingsplanens/rutinernas innehåll och vem som fattat beslut om dem:

Ange målgrupp eller målgrupper:

(dvs. vilka som ska få det bättre med stöd av handlingsplanen/rutinerna)

- ☐ Våldsutsatta kvinnor generellt
- ☐ Barn som bevittnat våld
- ☐ Män som utövar våld
- ☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om handlingsplanen/rutinerna inriktas på kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- ☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.
- ☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- ☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- ☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- ☐ Våldsutsatta äldre kvinnor
- ☐ Våldsutsatta flickor under 18 år
- ☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

8. Utbildning

Hit räknas alla former av utbildningsaktiviteter, allt från enstaka kurser, seminarier och konferenser till sammanhållna utbildningar på olika nivåer, inklusive högskolekurser.

☐ Utbildning har genomförts

Ange vem eller vilka som har ansvarat för att utbildning har genomförts:

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vem eller vilka:

Utbildningar

Ange vilken eller vilka typer av utbildningsaktiviteter som ingått i projektet samt antalet deltagare från socialtjänst och frivilligorganisation. Om ni inte vet det exakta antalet deltagare – gör en uppskattning.

	Antal deltagare totalt	Antal deltagare från socialtjänsten	Antal deltagare från frivilligorganisation
Kurs, konferens, seminarium			
Studiecirkel			
Sammanhållen utbildning, <u>exklusive högskolekurs</u>			
Högskolekurs, ange antalet högskolepoäng			
Annat , ange vad			

Ange utbildningarnas antal, längd och innehåll:

Ange vilken eller vilka målgrupper som utbildningar har gett ökad kunskap om:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om utbildningar fokuserat på kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp, ange vilken:

9. Organisationsutveckling för att bättre kunna möta målgruppens behov

Hit räknas utveckling på organisationsnivå, t.ex. inrättande av kriscentrum, kvinnofredsmottagning, mansmottagning eller liknande.

☐ Organisationsutveckling har genomförts.

Ange vem eller vilka som genomfört organisationsutvecklingen

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv organisationsutvecklingen:

Ange verksamhetens målgrupp eller målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om verksamheten riktar till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

10. Etablering av ny frivilligorganisation

☐ Ny frivilligorganisation har etablerats

Ange vem eller vilka som har etablerat ny frivilligorganisation:

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv inriktningen på den nya frivilligorganisationens verksamhet:

Ange frivilligorganisationens målgrupp eller målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om frivilligorganisationen riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

11. Intern och/eller extern samverkan

☐ Intern/ och extern samverkan har utvecklats

Ange mellan vilka enheter eller verksamheter samverkan har utvecklats:

☐ Samverkan har utvecklats inom kommunen. Ange mellan vilka enheter/avdelningar/förvaltningar

☐ Samverkan har utvecklats mellan kommuner. Ange mellan vilka kommuner

☐ Samverkan har utvecklats mellan kommun och andra myndigheter. Ange med vilka myndigheter:

☐ Samverkan har utvecklats mellan kommun och frivilligorganisation

☐ Samverkan har utvecklats mellan frivilligorganisation och andra myndigheter (förutom kommuner) Ange med vilka myndigheter:

☐ Samverkan har utvecklats mellan andra aktörer, ange vilka:

Beskriv vad aktörerna samverkat om:

Ange om avtal eller överenskommelse upprättats mellan samverkansparterna:

☐ Avtal eller överenskommelse har upprättats, ange mellan vilka aktörer samt beskriv kort innehållet i avtalet:

12. Andra insatser som inte ryms i punkterna 1 – 11

☐ Andra insatser har genomförts, ange vilka:

Ange vem eller vilka som utfört andra insatser:

Ett eller flera alternativ kan markeras

☐ Kommun

☐ Frivilligorganisation

☐ Annan, ange vilken:

Beskriv insatserna:

Ange målgrupp eller målgrupper:

☐ Våldsutsatta kvinnor generellt

☐ Barn som bevittnat våld

☐ Män som utövar våld

☐ Annan målgrupp, ange vilken

Om insatserna *specifikt* riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan:

☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

☐ Våldsutsatta äldre kvinnor

☐ Våldsutsatta flickor under 18 år

☐ Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

B. Projektorganisation

☐ Projektet har eller har haft en särskild projektorganisation.

Beskriv projektorganisationen:

Beskriv hur projektorganisationen fungerat. Ange t. ex om roller och mandat i projektet har varit tydliga och på vilket sätt projektet varit förankrat i ledningen och i ordinarie verksamhet:

C Hinder och framgångsfaktorer

Beskriv hinder och framgångsfaktorer i projektet. Vad har varit särskilt svårt att hantera? Vilka aktiviteter har lett till framgångar i projektet?

D. Utvärdering

- ☐ Projektet har utvärderats
☐ Projektet kommer att utvärderas
☐ Projektet kommer inte att utvärderas

Om projektet har eller kommer att utvärderas ange vem som är utvärderare:

E. Resultat

Vilka resultat kan ni se av projektet (oavsett om ni genomfört en utvärdering eller ej). Har ni t.ex. fått kontakt med fler våldsutsatta kvinnor?

F. Kostnader från projektstart och fram till datum för denna slutrapport

Markera med kryss nedan	Specificera vad pengarna använts till	Belopp			
		Kommunal verksamhet	Frivilligorganisations verksamhet	Annan	Summa
Personal, inklusive sociala avgifter		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Kostnad för insatser (Alla typer av kostnader, fysiska investeringar, arvoden till konsulter, driftskostnader etc.		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Lokalhyra		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Inventarier		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Administration (telefon,		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr

datorer, kontorsut- rustning mm)					
Utvärdering		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Övrigt		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
	Summa kostnader	Tkr	Tkr	Tkr	Tkr

G. Personal

Om personal har bekostats av utvecklingsmedlen: Ange antalet tjänster omräknat till heltidstjänster samt personalkategori (t.ex. 0,5 tjänst som kvinnofridssamordnare hos kommunen)

H. Finansiering med andra medel än de nu aktuella utvecklingsmedlen

☐ Projektet har delfinansierats med stöd av andra medel.

Ange vilken typ av medel samt belopp:

☐ Andra statliga medel: tusentals kronor

☐ Kommunens/kommunernas egna medel: . tusentals kronor

☐ Medel från samverkanspart: tusentals kronor

I. Utvecklingsmedel till projekt där frivilligorganisation genomfört verksamhet

Medlen har använts till:

☐ Utveckling av frivilligorganisations verksamhet

☐ Stöd till frivilligorganisations ordinarie verksamhet

J. Kommunens/kommunernas ordinarie verksamhetsbidrag till frivilligorganisationer som stödjer våldsutsatta kvinnor.

Ange hur mycket kommunen/kommunerna givit i bidrag till frivilligorganisationer som stödjer våldsutsatta kvinnor (t.ex. föreningsbidrag eller verksamhetsbidrag). Om det är flera kommuner som deltar i det aktuella projektet – redovisa varje kommuns ordinarie verksamhetsbidrag/föreningsbidrag. Statliga utvecklingsmedel ska inte räknas med.

2007 (utfall) tusentals kronor

2008 (utfall) tusentals kronor

2009 (utfall) tusentals kronor

K. Fortsättning efter projektets avslut

☐ Projektet kommer att i sin helhet ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.

☐ Delar av projektet kommer att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.

☐ Det är osäkert om hela eller delar av projektet kommer att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.

☐ Projektet kommer inte till någon del att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.

Kommentar:

Bilaga 6. Enkät till ideella föreningar

Ideella jourers syn på samverkan med kommunerna i ansökningar om utvecklingsmedel i syfte att förstärka kvinnojoursverksamhet och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld 2007- 2008

Till ordförande (eller motsvarande)

Kvinno-, Tjej-, Brottsofferjour:	Kommun, stadsdel:
Namn på den som besvarar frågorna:	
Befattning:	
Telefon:	
E-post:	

Enkäten har skickats till er jour då en kommun som er jour verkar i har sökt utvecklingsmedel eller så ingår kommunen i en annan kommuns ansökan om utvecklingsmedel. Om ni inte kände till det ber vi er notera detta under "Eventuella kommentarer till enkäten".

Socialstyrelsen har fått i uppdrag från Regeringen att bland annat utvärdera satsningen på statliga utvecklingsmedel i syfte att förstärka kvinnojoursverksamhet och kvalitetsutveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld under perioden 2007- 2008 (S2007/1639/ST). Till skillnad från motsvarande satsning år 2005 (S2005/10416/ST), kan endast kommuner söka medel denna gång. Ett av den aktuella satsningens tre övergripande mål är att "Kvinnojours- och eller brottsofferjoursverksamheten på lokal nivå skall stärkas och vid behov skall nya ideella frivilligorganisationer som arbetar med att stödja våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld etableras". I utvärderingen söker Socialstyrelsen därför information om hur de ideella jourerna själva uppfattar att samverkan med berörda kommuner har fungerat kring ansökningar om utvecklingsmedel. Uppgifterna behandlas konfidentiellt och kommer att redovisas på generell nivå i slutrapporten 2009. I den namnges inte kommuner, jourer och personer. Telefonnummer och e-postadress till den person som besvarar enkäten behandlas likaså konfidentiellt. De efterfrågas här för att underlätta Socialstyrelsens uppföljning av enkäten.

Har Du frågor om undersökningen, kontakta gärna Ola Florin, 075-247 35 88
ola.florin@socialstyrelsen.se

Gör så här:

Öppna den bifogade filen. Får du en fråga om makron svarar du ”Ja” eller ”Aktivera”. Spara enkäten i din dator (namnge filen med jourens och kommunens namn).

Fyll i enkäten i de gråmarkerade fälten (klicka dig fram med musen/tabtangenter). Undvik semikolon och retur (Enter) när du skriver in text.

Spara den ifyllda enkäten. E-posta den ifyllda enkäten som bifogad fil till: joursvar@socialstyrelsen.se. Ert svar vill vi ha senast den 08-06-09

Enkäten skickas till alla jourer vars kommuner har ansökt om utvecklingsmedel antingen för kommunens egen verksamhet, för jourers verksamhet eller för kommun- och joursgemensam verksamhet.

1. Vår jour är en:

- ☐ Kvinnojour
- ☐ Tjej-jour
- ☐ Brottsofferjour

2. Vem tog initiativet till att ansöka om utvecklingsmedlet?

- ☐ Kommunen
- ☐ Jouren
- ☐ Kommunen och jouren gemensamt

3. Blev jouren tillfrågad om att samarbeta med kommunen om hur ansökan skulle formuleras?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

4. Om ja i fråga 3, fick jouren bidra med idéer till hur utvecklingsmedlet som det ansöktes om skulle användas?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Eventuella kommentarer till enkäten:

Tack för din medverkan!

E-posta den ifyllda enkäten som bifogad fil till: joursvar@socialstyrelsen.se
senast den 08-06-09

Bilaga 7. Frågor till kommuner som inte ansökt om medel

Kommun:

Kontaktperson:

1. Vad är anledning till att kommunen inte ansökt om kvinnojourssmedlen?
2. Vilket stöd kan kommunen erbjuda våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat våld och män som utövar våld?
3. Finns någon särskilt funktion eller enhet med specialistkompetens inom området?
4. Kan ni erbjuda boende till våldsutsatta kvinnor? I vems regi?
5. Har kommunen tillgång till tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem?

Bilaga 8. Telefonintervju länsstyrelserna 1

Frågeformulär för telefonintervjuer med företrädare för samtliga länsstyrelser 2008.

A. Om ansökningsprocessen och satsningen som helhet

1. Hur bedömer Länsstyrelsen ansökningshandlingarnas tydlighet?
2. Vilka övriga kommentarer har Länsstyrelsen till ansökningsförfarandet och förutsättningarna för satsningen på utvecklingsmedel?
3. Har det enligt Länsstyrelsen varit svårt att bedöma ansökningarna? I så fall, varför? Vad hade kunnat underlätta detta arbete?
4. I vilka fall har ansökningar från en och samma kommun varit samordnade enligt Länsstyrelsens bedömning? I de fall ansökningar inte varit samordnade – vad menar Länsstyrelsen är anledningen till detta?
5. Till skillnad från det förra anslaget (05-06) har enbart kommuner kunnat söka denna gång. Har Länsstyrelsen blivit kontaktad av kvinnojourer angående ansökningar/idéer till ansökningar? I så fall, vad har dessa kontakter gällt?

B. Länsstyrelsens roll och bedömning

1. Vad har Länsstyrelsen fäst vikt vid i bedömningen av ansökningarna?
2. Har Länsstyrelsen i bedömningen av ansökningar, resonerat kring de tre övergripande målen? I så fall hur? Beträffande det andra och det tredje målet - Har endera målet eller båda målen tillmätts särskild vikt i bedömningar av ansökan/ansökningarna från en och samma kommun?
3. Har Länsstyrelsen varit en aktiv part i framtagandet eller omarbetande av ansökningar? I så fall, beskriv kortfattat på vilket sätt.
4. Har Länsstyrelsen ändrat en bedömning av ansökningar efter närmare kontakt med kommunen/kommunerna? I hur många fall? Kommentera kortfattat anledningen till att ansökan enligt Länsstyrelsens mening inte gav en rättvisande bild av projektförslaget.
5. Avser Länsstyrelsen att helt eller delvis utvärdera de insatser som beviljats utvecklingsmedel? I så fall, vilka?

Bilaga 9. Telefonintervju länsstyrelserna 2

Frågeformulär för telefonintervjuer med företrädare för samtliga länsstyrelser årsskiftet 2009/2010

1. Hur har intresset varit i länets kommuner för att ansöka om utvecklingsmedlen? Finns ngn skillnad mellan anslaget för 2007–2008 och 2009?
2. Har länsstyrelsen genomfört några särskilda insatser för att öka intresset för att ansöka om medel för anslaget 2009? (2007-2008)
3. Om några kommuner i ert län inte ansökt om medel – hur ser ni på anledningen till detta?
4. Har ansökningarna från en och samma kommun varit samordnade enligt länsstyrelsens bedömning? I de fall ansökningarna inte varit samordnade – vad anser ni är anledningen till detta?
5. Till skillnad från förra anslaget (05-06) har enbart kommuner kunnat söka denna gång. Hur ser ni på detta? Har länsstyrelsen blivit kontaktad av kvinnojourer angående ansökningar/idéer till ansökningar? I så fall vad har dessa gällt?
6. Hur har det varit att bedöma ansökningarna? Finns något som hade kunnat underlätta detta arbete
7. Vilka kriterier har varit vägledande vid bedömningen av ansökningarna
Har länsstyrelsen i bedömningen resonerat kring de tre övergripande målen?
Har något av målen gett särskilt vikt?
8. Har länsstyrelsen varit en aktiv part i framtagandet eller omarbetningen av ansökningarna. Om ja, beskriv kortfattat på vilket sätt.
9. Har länsstyrelsen ändrat en bedömning av ansökningar efter närmare kontakt med kommunen/kommunerna? I hur många fall? Kommentera kortfattat anledningen till att ansökan enligt länsstyrelsen inte gav en rättvisande bild av projektförslaget?
11. Avser länsstyrelsen att helt eller delvis utvärdera de insatser som beviljats utvecklingsmedel? I så fall vilka?
12. Känner länsstyrelsen till hur kommuner följt upp projekt som utförts av en frivilligorganisation?
13. Finns andra kommentarer på satsningen på utvecklingsmedel?

Bilaga 10. Enkät till länsstyrelserna

2011-01-13

Enkät till länsstyrelserna om utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter
2007–2010

Läs detta innan du besvarar enkäten

Spara enkäten i din dator (ge filen ett unikt namn).

Fyll i enkäten. Undvik semikolon och retur (nytt stycke) när du skriver in text.

Spara

E-posta den ifyllda enkäten som bifogad fil till: cari-na.hallberg@socialstyrelsen.se

Senast den 28 januari vill vi ha ert svar.

Länsstyrelse	
Namn på kontaktperson	
Telefon	E-post

1. Har länsstyrelsen gett/erbjudit projekten stöd att uppnå projektmålen?

- ☐ Ja, till samtliga av länets projekt
☐ Ja, till vissa av länets projekt
☐ Nej, vi har inte gett/erbjudit stöd till länets projekt

Om Ja:

Vilken typ av stöd har ni gett/erbjudit projekten?

Flera alternativ kan markeras

- ☐ Träffar för erfarenhetsutbyte för länets projekt
☐ Utbildning för deltagare i länets projekt
☐ Annat stöd, ange vad:

Ev. kommentar till fråga 1:

2. Har länsstyrelsen spridit kunskap om kvinnojoursprojekten inom länet?

Flera alternativ kan markeras

- ☐ Nej
☐ Ja, genom information på länsstyrelsens hemsida om pågående projekt
☐ Ja, genom att arrangera en eller flera konferenser för att sprida kännedom om projektens arbete
☐ Ja, på annat sätt, ange vad:

Ev. kommentar till fråga 2:

1. Har länsstyrelsen utvärderat effekterna av satsningen i länet på utvecklingsmedel för att stärka kvinnojoursverksamheter?

- ☐ Ja
☐ Nej

Ev. kommentar till fråga 3:

2. Anser ni Socialstyrelsen gett tillräckligt kunskapsstöd till länsstyrelsen i arbetet med kvinnojoursmedlen?

- ☐ Ja
☐ Nej

Om Nej:

Vilket stöd har ni saknat?

Ev. kommentar till fråga 4:

1. Vilka anser ni är länets viktigaste utvecklingsområden i då det gäller arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld?

Ev. kommentar till fråga 5

6. Länsstyrelsen har tidigare skickat in sammanställningar om vilka projekt som beviljats medel i länet 2010. Har alla projekt kommit igång?

- ☐ Ja
☐ Nej

Ange hur många projekt som kommit igång: (ange siffra)

Ange hur många projekt som inte kommit igång: (ange siffra)

Om inte alla projekt kommit igång:

Vad är anledningen till att inte alla projekt kommit igång?

Ev. kommentar till fråga 6:

7. Ev. kommentar till hela enkäten:

Tack för hjälpen!

Bilaga 11. Länsstyrelsens sammanställning av beviljade projekt 2010

Sammanställningen avser projekt som fått medel ur 2010 års anslag för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. *Fyll i ett formulär per projekt.*

Så här hanterar du det elektroniska formuläret

Innan du börjar fylla i sammanställningen, spara ner formuläret i din dator, namnge det som: sammanställning, kommunens namn och projektets namn.

Fyll i formuläret (klicka dig fram med tab-tangenten, musen eller piltangenterna). Undvik semikolon och enter i texten.

Spara det ifyllda formuläret i din dator.

Skicka sammanställningen tillsammans med ansökan som e-post till stefan.djurstrom@socialstyrelsen.se **den 31 augusti 2010**. Observera att både sammanställningen och ansökan ska bifogas som worddokument.

1. Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen i:

Kontaktperson vid länsstyrelsen namn, e-post samt telefon:

Länsstyrelsens diarienummer för projektet:

2. Projektets namn

3. Grunduppgifter för projektet

Kommuner skrivs som t.ex. Mjölby eller Borås, inte Mjölby Kommun eller Borås Stad.

Sökande kommun	Medsökande kommun 1
Medsökande kommun 2	Medsökande kommun 3
Medsökande kommun 4	Medsökande kommun 5
Medsökande kommun 6	Medsökande kommun 7
Medsökande kommun 8	Medsökande kommun 9
Medsökande kommun 10	Medsökande kommun 11
Medsökande kommun 12	Medsökande kommun 13
Medsökande kommun 14	Medsökande kommun 15

Medsökande kommun 16	Medsökande kommun 17
Ange vem eller vilka som ska genomföra projektets insatser: ☐ Kommun/kommuner ☐ Frivilligorganisation ☐ Länsstyrelsen ☐ Kommunförbund ☐ Polismyndighet ☐ Åklagarmyndighet ☐ Hälso- och sjukvården ☐ Annan, ange vilken	
Ange sökt belopp kronor (anges med siffror)	Ange beviljat belopp kronor (anges med siffror)
Finansiering med andra medel ☐ Projektet delfinansieras med stöd av andra medel Ange vilken typ av medel (belopp anges med siffror) ☐ Andra statliga medel: (kronor) ☐ Kommunens/kommunernas egna medel: (kronor) ☐ Medel från samverkanspart: (kronor)	
Avser ansökan fortsättning på ett projekt som beviljats utvecklingsmedel ur anslaget för år 2007/2008 och/eller 2009? ☐ Projektet har beviljats medel ur anslaget för 2007/2008 ☐ Projektet har beviljats medel ur anslaget för år 2009 ☐ Nej, ansökan avser ett nytt projekt.	

4. Mål och resultat

Om kommunen inte beviljats hela det ansökta beloppet: anser ni att det får några konsekvenser för projektets möjlighet att nå mål och förväntade resultat?

- ☐ Nej
☐ Ja

Om ja, ange på vilket sätt mål och förväntade resultat förändras

5. Projektets målgrupp

Ange projektets målgrupper

Kryssa endast i särskilda grupper av våldsutsatta kvinnor (t.ex. kvinnor med missbruksproblem) om insatserna *särskilt riktas* till sådana grupper. I annat fall ingår dessa grupper i den större målgruppen våldsutsatta kvinnor generellt.

- ☐ Våldsutsatta kvinnor generellt, inklusive flickor under 18 år.
☐ Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
☐ Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
☐ Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

- ☐ Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- ☐ Våldsutsatta äldre kvinnor
- ☐ Barn som bevittnar våld
- ☐ Män som utövar våld
- ☐ Annan målgrupp, ange vilken

6. Sammanfattning av de insatser som projektet beviljats medel till

Ange projektets planerade insatser och om de ska utföras i kommunal och/eller ideell regi. Ett eller flera alternativ kan anges.

	Kommunal drift	Ideell drift
Förebyggande arbete (t.ex. information, värderings- och attitydarbete i skolor)	☐	☐
Stöd- och/eller behandlingsinsatser för våldsutsatta kvinnor	☐	☐
Stöd- och/eller behandlingsinsatser för barn som bevittnar våld	☐	☐
Stöd- och/eller behandlingsinsatser för män som utövar våld	☐	☐
Handlingsplaner och rutiner	☐	☐
Utbildning	☐	☐
Inventering av omfattning och behov hos målgruppen.	☐	☐
Nya boendeplatser (t.ex. jourboende, stödboende eller annat lämpligt tillfälligt boende)	☐	☐
Ny mottagning för våldsutsatta kvinnor	☐	☐
Ny mottagning för män som utövar våld	☐	☐
Annan organisationsutveckling (förutom ny mottagning enligt ovan)	☐	☐
Utveckling av intern samverkan inom kommunen	☐	☐
Kvinnofridssamordnare, eller annan funktion med samordningsansvar för kvinnofridsfrågor i kommun	☐	
Utveckling av extern samverkan med andra myndigheter och/eller ideella föreningar	☐	☐
Etablering av ny ideell förening		☐
Annan insats 1, ange vilken:	☐	☐
Annan insats 2, ange vilken:	☐	☐

7. Personalkostnader

Ange projektets planerade personalkostnader. Ange också om personalkostnaderna avser personal i kommun, ideell förening eller länsstyrelse. Observera att ni här *inte ska ta med länsstyrelsens administrativa kostnader för hantering av projektmedlen*.

Personalkostnader i kommun	kronor (anges med siffror)
Personalkostnader ideell förening	kronor (anges med siffror)

Personalkostnader länsstyrelse	kronor (anges med siffror)
--------------------------------	----------------------------

8. Kommunens ordinarie verksamhetsstöd till ideella föreningar som stödjer personer utsatta för våld i nära relation

Ange om och hur mycket kommunen ger i ordinarie verksamhetsstöd till ideella föreningar inom området. Räkna inte med statliga utvecklingsmedel. Kommunens kostnader för bistånd till individer ska inte räknas med.

2009 (utfall)	kronor (anges med siffror)
2010 (budget)	kronor (anges med siffror)

Bilaga 12. Beviljade projekt 2010

Följande projekt har beviljats medel av 2010 års utvecklingsmedel för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Tabell: Projekt som beviljats medel av 2010 års medel

Län	Kommun	Projektnamn
BLEKINGE	KARLSKRONA	Stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld inom handikappförvaltningen
BLEKINGE	KARLSKRONA	Kompetenshöjning avseende våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik
BLEKINGE	RONNEBY	Projekt Utveckling
BLEKINGE	SÖLVESBORG	Ett samordnat tillfälligt boende inom ramen för Vårdförbundet i Blekinge
DALARNA	BORLÄNGE	Samarbetsprojekt för utveckling av en kris/vårdsmottagning för män i Borlänge/Falun.
DALARNA	BORLÄNGE	Utveckla och samordna samarbetet mellan ideella sektorn och myndigheterna (dvs. kvinno- tjejjouren och socialnämnderna) samt utveckling av metodiskt kvalitetsarbete inom kvinnojouren
DALARNA	FALUN	Samarbetsprojekt för utveckling av en kris/vårdsmottagning för män i Borlänge/Falun.
DALARNA	FALUN	kommunalt tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor
DALARNA	RÄTTVIK	Kvinnofrid och våld i nära relationer
DALARNA	SMEDJEBACKEN	arbetsmetoder mot sexuellt våld och sexuell exploatering
GOTLAND	GOTLAND	Tillfälligt boende Kvinnojouren Amanda
GOTLAND	GOTLAND	Kompetensutveckling i att leda öppen gruppverksamhet för våldsutsatta kvinnor
GOTLAND	GOTLAND	Struktur för stöd till våldsutsatta äldre kvinnor och kvinnor med funktionsnedsättning och kompetensutveckling för personal
GÄVLEBORG	BOLLNÄS	Verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
GÄVLEBORG	GÄVLE	Implementering av samverkansplan i arbetet mot våldsutsatta familjer i Gävle
GÄVLEBORG	GÄVLE	Förebyggande och samverkande arbete i och med Gävle kommun
GÄVLEBORG	GÄVLE	En vuxen människa
GÄVLEBORG	GÄVLE	Kvinnojouren Blåklockan Jubileum
GÄVLEBORG	HUDIKSVALL	Stärkt stöd till våldsutsatta kvinnor
GÄVLEBORG	LJUSDAL	Kvinnofridssamordning i Ljusdals kommun
GÄVLEBORG	OCKELBO	Långsiktigt stärkt stöd till våldsutsatta
GÄVLEBORG	OVANÅKER	Utvecklingsmedel för kvinnojouren Ringblomman
GÄVLEBORG	OVANÅKER	Sponsring - ett vaccin mot utanförskap
GÄVLEBORG	SANDVIKEN	Trappan och stegen
GÄVLEBORG	SÖDERHAMN	Ljuspunkten, ideell rådgivning i Söderhamn
GÄVLEBORG	SÖDERHAMN	Låt oss tala om heder
HALLAND	FALKENBERG	Länssamordnare- Våld i nära relationer
HALLAND	FALKENBERG	Samverkan och insatser för våldsutsatta kvinnor och deras barn i Falkenberg
HALLAND	HALMSTAD	Forskningsbaserad metodutveckling
HALLAND	HALMSTAD	Barnsamtalsutbildning i Halland

HALLAND	HALMSTAD	Integrerad utvärdering- en effektutvärdering
HALLAND	KUNGSBACKA	Samverkansprojekt mellan IFO, Kriscentrum, Brottsofferjour i Kungsbacka kommun kring våld i nära relationer
HALLAND	LAHOLM	Hot och våld i nära relationer
JÄMTLAND	ÖSTERSUND	Resurscentrum för kvinnofrid/våld i nära relation i Jämtland
JÖNKÖPING	JÖNKÖPING	Rådgivning för män som utövar våld i nära relation
JÖNKÖPING	SÄVSJÖ	Samverkan, Samordning och Samtal - projekt rörande våld i nära relationer
JÖNKÖPING	TRANÅS	Utvecklingsmedel för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
JÖNKÖPING	VETLANDA	Alternativ till våld ett samarbetsprojekt mellan Vetlanda kommun, Sävsjö kommun och Kvinnojouren
KALMAR	HÖGSBY	Frida-kvinnofrid i Högsby kommun
KALMAR	KALMAR	Kunskap om våld och säker planering
KALMAR	OSKARSHAMN	Signe 2
KALMAR	VÄSTERVIK	Spirea - centrum mot våld i nära relationer
KRONOBERG	LJUNGBY	Kvinnojouren Märta
KRONOBERG	VÄXJÖ	Kvinnojouren Blenda
KRONOBERG	VÄXJÖ	Familjefrid Kronoberg
NORRBOTTEN	ARVIDSJAUR	Kvinnojouren Hera i Arvidsjaur
NORRBOTTEN	BODEN	Mångfald- fortsättning
NORRBOTTEN	GÄLLIVARE	Kvinnojouren Nike
NORRBOTTEN	GÄLLIVARE	Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld- ett projekt inom socialförvaltningen för att utarbeta interna planer/rutiner för information, utbildning, samverkan och handläggning inom området
NORRBOTTEN	JOKKMOKK	Fortsatt stöd till våldsutsatta kvinnor och barn
NORRBOTTEN	KALIX	Kalix Kvinnofrid
NORRBOTTEN	LULEÅ	Vidareutveckling och fördjupning av PKP-uppdraget
NORRBOTTEN	LULEÅ	Gemensam handledning för anställda i kvinnojourerna
NORRBOTTEN	LULEÅ	Återuppta utveckling av barnverksamheten
NORRBOTTEN	LULEÅ	Att möta våldsutsatta kvinnor med särskilda behov av stöd- kvinnor som hämtats till Sverige genom anknytning i samboförhållande/äktenskap
NORRBOTTEN	LULEÅ	Tjejjourens preventiva arbete för att främja jämställdhet bland killar och tjejer under år 2010
NORRBOTTEN	PAJALA	Kvinnofrid i Pajala
NORRBOTTEN	PITEÅ	Frida
NORRBOTTEN	ÄLVSBY	Pärnan
NORRBOTTEN	ÖVERKALIX	Stärka kvinnojouren Athena
SKÅNE	BURLÖV	Familjefrid - delprojekt för kompetensutveckling, samverkan och informationsinsatser
SKÅNE	BÅSTAD	Samverkan och stöd till kvinnojoursverksamheten i Ängelholm samt kompetensutveckling av kommunens egen personal
SKÅNE	ESLÖV	Strukturerat arbete mot hot och våld i nära relationer
SKÅNE	HELSINGBORG	Stöd åt kvinnor och barn med våld i nära relationer
SKÅNE	HELSINGBORG	Barnverksamhet och våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Stöd till barn som upplevt skilsmässa
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Familjefridsprojektet
SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Kvinnohusprojektet (Frida kvinnojour)

SKÅNE	HÄSSLEHOLM	Brottsofferjouren
SKÅNE	HÖGANÄS	Kommunalt kvinnofridsarbete (projektnamn saknas i ansökan)
SKÅNE	HÖGANÄS	Kvinnofrid Höganäs
SKÅNE	HÖRBY	Utveckling av kvinnofridsarbetet i Hörby kommun
SKÅNE	KRISTIANSTAD	Projekt Kvinnofrid
SKÅNE	LANDSKRONA	Kvinnofrid
SKÅNE	LUND	Kvinnofridssamordning i Lunds kommun, samordnare med samverkansavtalskommunerna Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp, Utbildningsinsats för Kriscentrum i Mellersta Skåne
SKÅNE	LUND	Tjejjouren i Lund
SKÅNE	LUND	Brottsofferjourens löpande arbete med våld i nära relationer
SKÅNE	MALMÖ	Fortsättning av projekt "Informations- och motivationsarbete på Kriscentrum för män i Malmö"
SKÅNE	MALMÖ	Samarbetssamtal hos Familjerättsbyrån
SKÅNE	MALMÖ	Femcenters hemliga boende för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor och barn
SKÅNE	MALMÖ	Kvalitetsutveckling av Malmö kvinnojours verksamhet
SKÅNE	MALMÖ	Administrativa tjänster vid Tjejjouren i Malmö
SKÅNE	MALMÖ	ATIM Kvinnojour
SKÅNE	MALMÖ	Stödcenter/kommitten för försvaret av kvinnors rättigheter i Iran (KFKI Malmö)
SKÅNE	MALMÖ	Implementering av Västra Innerstaden SDF handlingsplan "Handläggning av våld mot äldre personer och personer med funktionsnedsättning" till Malmö stads övriga stadsdelar
SKÅNE	MALMÖ	Utbildning och kompetensutveckling kring våld mot kvinnor och barn
SKÅNE	SIMRISHAMN	Förstärkning av Brottsoffer- och kvinnojurens verksamhet i Sydöstra Skåne
SKÅNE	SJÖBO	Förstärkning av Brottsoffer- och kvinnojurens verksamhet i Sydöstra Skåne
SKÅNE	SKURUP	Förstärkning av Brottsoffer- och kvinnojurens verksamhet i Sydöstra Skåne
SKÅNE	SVALÖV	Införandet av en ny förening för arbetet med målgruppen våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
SKÅNE	TOMELILLA	Förstärkning av Brottsoffer- och kvinnojurens verksamhet i Sydöstra Skåne
SKÅNE	TRELLEBORG	Kvinnojouren Söderslätt (Svedala, Trelleborg, Vellinge)
SKÅNE	TRELLEBORG	Pappaprogram
SKÅNE	YSTAD	Förstärkning av Brottsoffer- och kvinnojurens verksamhet i Sydöstra Skåne
SKÅNE	ÄNGELHOLM	Kvinnofrid och kriscentrum för män
SKÅNE	ÖRKELLJUNGA	Kommunalt kvinnofridsarbete (projektnamn saknas i ansökan)
STOCKHOLM	AALÄNSSTYRELSE	Utbildning Våld i nära relation med barnen o fokus
STOCKHOLM	BOTKYRKA	Samordning av kvinnofrid
STOCKHOLM	HANINGE	Kvinnofridskedja
STOCKHOLM	HANINGE	Hot och våld inom äldreomsorgen
STOCKHOLM	HANINGE	Manskedja
STOCKHOLM	HUDDINGE	Kvinnofridsteam Huddinge
STOCKHOLM	JÄRFÄLLA	Kvinnofridsmottagningen i Järfälla

STOCKHOLM	NYNÄSHAMN	Förstärkning och utveckling av Nynäshamns kvinnojour
STOCKHOLM	NYNÄSHAMN	Samordnare för ärenden gällande våld i nära relation
STOCKHOLM	SALEM	704-10-6115
STOCKHOLM	SIGTUNA	Boj Norrort – utbildning
STOCKHOLM	SIGTUNA	Vidareutveckling av Kvinno- och tjejjouren i Sigtuna
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Stärka stödet till personer och familjer utsatta för våld i nära relationer
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Kvinnofrid i Enskede Årsta Vantör
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Interventionssamtal för våldsutövande män
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Kvinnofrid i samverkan Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Våld i nära relation
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Kartläggning våldsutsatta kvinnor med missbruk
STOCKHOLM	STOCKHOLM	FIA-projektet HOPP
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Gruppverksamhet för barn som bevittnat våld - Ersta Fristad
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Deltidsanställning för en administratör och en projektledare - Stockholms tjejjour
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Terrafem verksamhetsstöd
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Förstärkning av Systerjouren Somaya Verksamhetschef och barnsamordnare
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Terrafem stödboende
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Q jouren kvinnojour för missbrukande kvinnor
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Gruppbehandling för män som utövar våld i nära relation – Manscentrum
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Alla kvinnors hus fortsatt förstärkning och utveckling av kvinno- och barnjouren
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Romska och resande Kvinnojour
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Unga kvinnors värn
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Västerorts Kvinnojour
STOCKHOLM	STOCKHOLM	Älvsjö kvinnofridsprojekt
STOCKHOLM	SUNDBYBERG	Verksamhetssamordnare Stjärnjouren
STOCKHOLM	SUNDBYBERG	Fridsam
STOCKHOLM	SUNDBYBERG	Fredrika projektet - utvecklade insatser genom stödteamet för kvinnor som utsätts för relationsvåld samt deras barn
STOCKHOLM	SÖDERTÄLJE	Stöd till kvinnojurens lokaler
STOCKHOLM	UPPLANDSBRO	Samordnare Kvinnojouren Anna
STOCKHOLM	UPPLANDSBRO	Utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamhet
STOCKHOLM	UPPLANDSVÄSBY	Familjevårdsteam Nordväst
STOCKHOLM	VALLENTUNA	Utveckling av Kvinnojouren i Vallentuna
STOCKHOLM	VALLENTUNA	Våld i nära relation - stöd och förändring
STOCKHOLM	ÖSTERÅKER	704-10-6223
SÖDERMANLAND	ESKILSTUNA	Akutboende våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
SÖDERMANLAND	ESKILSTUNA	Umgängesverksamhet för barn och föräldrar
SÖDERMANLAND	FLEN	Malva, Flen
SÖDERMANLAND	GNESTA	Ökad kunskap om våld i nära relationer
SÖDERMANLAND	KATRINEHOLM	Mansmottagningen
SÖDERMANLAND	NYKÖPING	Fredman SoDi 2009-2011
SÖDERMANLAND	NYKÖPING	Kvinnofrid / Våld i nära relation SoDi Nyköping 2010 – 2011

SÖDERMANLAND	OXELÖSUND	Länssamordning "Våldsutsatta kvinnor" Södermanlands län
SÖDERMANLAND	STRÄNGNÄS	Våld i nära relation - en handlingsplan
SÖDERMANLAND	VINGÅKER	Daniel
UPPSALA	ENKÖPING	Samarbetsprojekt för att förebygga och arbeta med våld i nära relationer
UPPSALA	HEBY	Frida
UPPSALA	UPPSALA	Resurscentrum för våld i nära relationer
UPPSALA	UPPSALA	Fortsatt utveckling av ordinarie verksamhet vid Uppsala Kvinnojour
UPPSALA	UPPSALA	MinnaMarie - Från isolering till gemenskap och upprättat liv (år 2011)
UPPSALA	ÄLVKARLEBY	Coda
VÄRMLAND	ARVIKA	Stöd till män som utövar våld
VÄRMLAND	ARVIKA	Gemensam kvinnojour i Västra Värmland
VÄRMLAND	FILIPSTAD	Filippa2
VÄRMLAND	FORSHAGA	Kvinnofrid
VÄRMLAND	FORSHAGA	Kvinnofrid - Våldsutsatta äldre kvinnor och funktionshindrade personer
VÄRMLAND	GRUMS	Våldsutsatta barn/extern information
VÄRMLAND	GRUMS	Öka samverkan för att förbättra för brottsoffer i respektive kommun
VÄRMLAND	HAGFORS	704-02613-2010
VÄRMLAND	HAGFORS	Abra1
VÄRMLAND	KARLSTAD	Gruppverksamhet för män med våldsproblematik
VÄRMLAND	KARLSTAD	Qvinnoqulan
VÄRMLAND	KRISTINEHAMN	Öppna Fristen forts.
VÄRMLAND	MUNKFORS	Krismottagning för kvinnor och män i Norra Värmland
VÄRMLAND	SUNNE	Kvinnojoursverksamheter
VÄRMLAND	SÄFFLE	Fridaförstärkning och samtalsmottagning för kvinnor i destruktiva relationer
VÄSTERBOTTEN	LYCKSELE	Kvinno- och tjejjoursarbete
VÄSTERBOTTEN	LYCKSELE	Kvinnofrid i inlandet
VÄSTERBOTTEN	SKELLEFTEÅ	CFM - Centrum För Män - mottagning för män med våld i nära relationer
VÄSTERBOTTEN	STORUMAN	Mäns våld mot kvinnor och barn i nära relationer
VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Verksamhetsutveckling 2010
VÄSTERBOTTEN	UMEÅ	Uppsökande kvinnojour för kvinnor med missbruk
VÄSTERBOTTEN	VÄNNÄS	Mäns våld mot kvinnor och barn som bevittnat våld
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	Kvinnofridssamordnare
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	Härnösands Tjejjouren GAIA
VÄSTERNORRLAND	HÄRNÖSAND	Kvinnojoursverksamhet(TUVA-Tillgänglighet-Utbildning-Vetskap-Aktivitet)
VÄSTERNORRLAND	KRAMFORS	Brottsofferjouren i Kramfors
VÄSTERNORRLAND	KRAMFORS	Kvinnoforum Kramfors
VÄSTERNORRLAND	SUNDSVALL	Kvinnofridsarbete
VÄSTERNORRLAND	SUNDSVALL	Utveckling av samverkan kring kvinnofridsarbete i Sundsvall
VÄSTERNORRLAND	TIMRÅ	Återta makten över livet
VÄSTERNORRLAND	TIMRÅ	Återta makten- information och utbildning
VÄSTERNORRLAND	ÖRNSKÖLDSVIK	Anställning av jourkvinna
VÄSTERNORRLAND	ÖRNSKÖLDSVIK	Vidareutveckling av stödet till barn som bevittnar våld och deras nätverk.

VÄSTERNORRLAND	ÖRNSKÖLDSEVIK	Utbildning av gruppleddare ATV (Alternativ till våld)
VÄSTMANLAND	FAGERSTA	Utveckling av tjejjour
VÄSTMANLAND	FAGERSTA	KJ Fridas ungar
VÄSTMANLAND	HALLSTAHAMMAR	Kvinnojouren Kaita
VÄSTMANLAND	KÖPING	KA-samarbete med Kvinnocentrum
VÄSTMANLAND	SALA	Bevara och utveckla Kvinnojouren/Kvinnokraft i Sala
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Utvecklingsarbete i Västerås stad för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och barn som bevittnat våld, Kriscentrum för män
VÄSTMANLAND	VÄSTERÅS	Utvecklingsarbete i Västerås stad för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och barn som bevittnat våld, Arosdöttrarnas tjej- och kvinnobeskydd
VÄSTRA GÖTALAND	LÄNSSTYRELSE	Konferens "Våld mot närstående"
VÄSTRA GÖTALAND	LÄNSSTYRELSE	Metodutveckling "Våld mot närstående"
VÄSTRA GÖTALAND	BORÅS	Projekt Kvinnofrid
VÄSTRA GÖTALAND	BORÅS	Skolprojekt Utväg Södra Älvsborg
VÄSTRA GÖTALAND	ESSUNGA	Projekt Viola odorata
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Tidiga insatser för barn i våldsutsatta familjer
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Stöd vid våld i nära relationer i Gamlestan
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Struktur och samverkan
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Strukturerad samtalsbehandling för våldsutsatta kvinnor i samarbete med Bojen
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	BOJEN - Utveckling av verksamhet som vänder sig till barn som bevittnat våld i hemmet
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Barnsamordnartjänst - kvinno- och tjejjouren ADA
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinnohuset Cassandra - Beredskap/jour kvällar och helger
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Kvinnohuset Cassandra - Hälsoamordnare 25%
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Terrafem, Göteborg - joursamordnartjänst
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Dialoga relationsvårdscentrum - GR:s kommungemensamma kunskapscentrum om våld i nära relationer
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Projektet "Ta hand om våldet"
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	"Större, starkare, klokare och snäll" - pappagrupp utifrån ett anknytningsteoretiskt perspektiv
VÄSTRA GÖTALAND	GÖTEBORG	Dialogprojektet
VÄSTRA GÖTALAND	HERRLJUNGA	Våld i nära relationer
VÄSTRA GÖTALAND	HÄRRYDA	Barnverksamhet inom Frideborg
VÄSTRA GÖTALAND	KUNGÄLV	Förstärkning och utveckling av det pågående arbetet runt våld i nära relationer i Kungälv och Ale
VÄSTRA GÖTALAND	LERUM	Nätverk och samsyn kvinnofrid i Lerum
VÄSTRA GÖTALAND	LIDKÖPING	Fortsatt stöd till kvinnojourens verksamhet
VÄSTRA GÖTALAND	LIDKÖPING	Kvinnjour för våldsutsatta kvinnor i missbruk
VÄSTRA GÖTALAND	MARK	Kvinnojouren KIM, Mark, Svenljunga och Tranemo kommuner i samverkan
VÄSTRA GÖTALAND	MELLERUD	Handlingsplaner för kvinnofrid och mot våld i nära relationer
VÄSTRA GÖTALAND	ORUST	Förebyggande insatser mot våld och förtryck i hederns namn
VÄSTRA GÖTALAND	PARTILLE	Parsam - samverkan mellan kvinnjour och stödcentrum för män
VÄSTRA GÖTALAND	PARTILLE	Kvinnojouren i Partille
VÄSTRA GÖTALAND	SKÖVDE	Pappagrupp, Utväg Skaraborg - samverkan för kvinnofrid

VÄSTRA GÖTALAND	SKÖVDE	Samverkan med BOJ
VÄSTRA GÖTALAND	STRÖMSTAD	Kvinnofridsprojekt Strömstad
VÄSTRA GÖTALAND	TJÖRN	Samordning, kvalitet och samverkan, våld i nära relationer Tjörn och Orust kommuner
VÄSTRA GÖTALAND	TROLLHÄTTAN	Tillfälligt boende för våldsutsatta missbrukande kvinnor samt metodutveckling
VÄSTRA GÖTALAND	UDDEVALLA	Fyrbodalsgemensam kvalitetsutveckling av det kunskapsbaserade kvinnofridsarbetet
VÄSTRA GÖTALAND	UDDEVALLA	Musslan, projekt Trappan
VÄSTRA GÖTALAND	UDDEVALLA	Kvinnojouren Kaprifolen
VÄSTRA GÖTALAND	VÄRGÅRDA	SAMSYN kvinnofrid, Vårgårda
VÄSTRA GÖTALAND	ÅMÅL	Kvinnofridsgruppen (våld i nära relationer)
VÄSTRA GÖTALAND	ÖCKERÖ	Handling mot Handling
ÖREBRO	DEGERFORS	Utsatta kvinnor och barn som bevittnat våld
ÖREBRO	LAXÅ	Frida
ÖREBRO	LAXÅ	"Stegen"
ÖREBRO	LINDESBERG	Kvinnofrid i Lindesberg
ÖREBRO	NORA	Utvecklingsprojekt inom området våldsutsatta kvinnor, Nora kommun
ÖREBRO	ÖREBRO	Våld i nära relation
ÖREBRO	ÖREBRO	Kvinnofrid i Örebro
ÖREBRO	ÖREBRO	Behandling av män med våldsproblematik i nära relationer
ÖREBRO	ÖREBRO	Örebro Tjejjour
ÖSTERGÖTLAND	KINDA	Kvinnofridsprojektet i Kinda
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Tillfälligt boende för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Kvalitativt och kvantitativt utvecklingsarbete av kvinnofridsarbetet
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Barn- och Tjejjourssamordnare
ÖSTERGÖTLAND	LINKÖPING	Det handlar om kärlek - samarbetsprojekt med Rädda Barnen
ÖSTERGÖTLAND	MJÖLBY	Projekt Kvinnofrid
ÖSTERGÖTLAND	MOTALA	Våld i nära relationer 2010
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Cajsa - ett projekt om värderingar och attityder kring våldtäkt
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Att våga tro på sig själv
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Seminarium - Människohandel för sexuella ändamål
ÖSTERGÖTLAND	NORRKÖPING	Akutstöd för barn i tillfälligt boende
ÖSTERGÖTLAND	SÖDERKÖPING	Kvinnofrid
ÖSTERGÖTLAND	VALDEMARSVIK	Kvinnofrid i Valdemarsvik
ÖSTERGÖTLAND	YDRE	Kvinnofridsprojekt Ydre
ÖSTERGÖTLAND	ÄTVIDABERG	Projekt Kvinnofrid, Ätvidaberg